

SECTORCOMITE XVIII
VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

protocol nr. 163.173

PROTOCOL HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN VAN 23
APRIL 2001 DIE GEVOERD WERDEN IN HET SECTORCOMITE XVIII VLAAMSE
GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

over

voorontwerp van decreet betreffende de herziening van de financie-
ring van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleiden-
de bepalingen: hoofdstuk VII bepalingen betreffende het Universi-
tair Ziekenhuis Gent

door de afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

vaste leden

1. de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, voorzitter;
2. de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.
3. mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming;
4. de heer Eric Engelbrecht, afgevaardigde bestuurder van het Universitair Ziekenhuis Gent.

enerzijds,

en de afvaardigingen van de twee representatieve vakorganisaties:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:
de heer Guido Rasschaert

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten die onder meer de Christelijke Centrale van de Openbare Diensten en de ACV-Transport en Communicatie groepeert, vertegenwoordigd door:
de heer Chris Herreman

anderzijds,

Werd een eenparig akkoord afgesloten over bijgaand voorontwerp van decreet betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleidende bepalingen: hoofdstuk VII bepalingen betreffende het Universitair Ziekenhuis Gent

Bijgaand document maakt integraal deel uit van dit protocol.

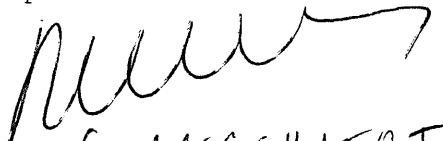
Brussel, 23-04-2001

DE AFVAARDIGING VAN DE
REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

DE AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

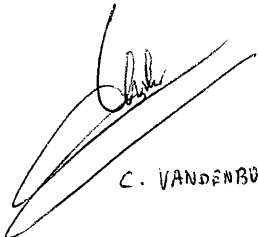
De Voorzitter,

G. RASCHAERT

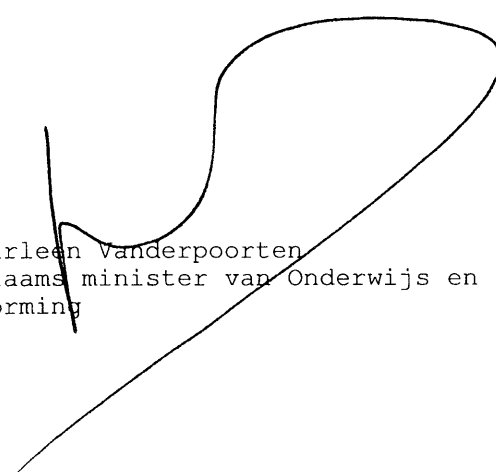
Patrick Dewael,
minister-president van de Vlaamse
regering en Vlaams minister van Fi-
nanciën, Begroting, Buitenlands Be-
leid en Europese Aangelegenheden

Voor de Federatie van de Chris-
telijke Syndicaten der Openbare
Diensten

C. VANDENBULCKE

Johan Sauwens
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en
Sport

LEDEN

Marleen Vanderpoorten
Vlaams minister van Onderwijs en
Vorming

Eric Engelbrecht
Afgevaardigde bestuurder van het
Universitair Ziekenhuis Gent

Betreft : Voorontwerp van decreet betreffen de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleidende bepalingen.

1. Inleiding

In uitvoering van krachtlijnen voor de aanpassing van de financiering van de Vlaamse universiteiten, die door de Vlaamse regering werden goedgekeurd op 17 juli 2000 (VR/2000/07.07/doc.0632) en waarin de principes met betrekking tot deze aanpassing zijn uiteengezet, wordt het bijlage bijgevoegde ontwerp van decreet voor principiële goedkeuring voorgelegd.

Naast de concrete uitwerking en vertaling van de inhoud van de krachtlijnen bevat het voorontwerp van decreet ook enkele bepalingen die verband houden met de organisatie van het academische opleidingsaanbod, in het bijzonder enkele bepalingen die de studiedoorstroming moeten vergemakkelijken, een aanvulling van de bestaande regeling voor de instellingen voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, in het bijzonder voor het Instituut voor Europese Studiën, aanpassingen aan de toezichtsregeling bij de Vlaamse universiteiten en tot slot enkele wijzigingen die verband houden met de reglementering van het Universitair Ziekenhuis Gent.

2. Relevante reglementeringen

Het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, zoals gewijzigd.

3. Toelichting bij het ontwerp

- *De financiering van de Vlaamse universiteiten*

De inhoud van het ontwerp van decreet wijkt qua concept niet ver af van de inhoud van de krachtlijnennota. Het is de loutere decretale vertaling van de inhoud van de krachtlijnennota. De in de krachtlijnennota gehanteerde cijfers werden wel geactualiseerd (begroting 2001); de bijkomende middelen ter compensatie van de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen van de "privaatrechtelijke" werden aan de hand van het voorstel van het college van regeringscommissarissen verdeeld en in het ontwerp opgenomen (bijlage 1).

- De organisatie van het academische opleidingsaanbod

De voorgestelde wijzigingen kaderen in de flexibilisering van het bestaande studievoortgangstelsel. Het is de bedoeling dat de universiteiten vrijstellingen en overdracht van examencijfers moeten kunnen verlenen voor niet formele leerervaringen en relevante werkervaringen.

- De universitaire instituten voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening

De voorstellen houden verband met de erkenning van een tweede universitair instituut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening naast het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en Beheer (IOB) bij de Universiteit Antwerpen, met name het Instituut voor Europese Studiën (IES) dat in de schoot van de rechtsfaculteit van de Vrije Universiteit Brussel wordt opgericht.

De beginselen die de werking van het IES beheersen stemmen grotendeels overeen met de bepalingen die van toepassing zijn voor het IOB, die werden opgenomen in het decreet houdende aanpassing van de regelgeving betreffende het tertiair onderwijs, en die werden goedgekeurd door de Vlaamse regering op 12 januari 2001.

Het is de bedoeling dat dit Instituut binnen de Vrije Universiteit Brussel de nodige autonomie verkrijgt voor het voeren van een eigen personeelsbeleid en een eigen wervingspolitiek teneinde met een internationaal hooggespecialiseerd korps van vorsers en lesgevers eigen academische activiteiten te ontplooiën, zonder dat dit nadelig is voor de personeelsformatie en de bezettingsgraad van de Vrije Universiteit Brussel.

- De toezichtsregeling bij de Vlaamse universiteiten

Met de beoogde wijzigingen moet de bestaande toezichtsregeling enerzijds geactualiseerd en verduidelijkt worden en anderzijds verder geharmoniseerd met de bestaande regeling in het hogescholendecreet.

In een werkversie van dit voorontwerp van decreet die werd behandeld op een IKW waaraan ook leden van de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement hebben deelgenomen (verslag als bijlage 2), was ingeschreven dat de commissarissen bij de Vlaamse universiteiten periodiek van instelling zouden veranderen, zoals de commissarissen bij de hogescholen dit doen. Deze bepaling is niet langer opgenomen in dit voorontwerp. Met de VLHORA zijn immers inmiddels gesprekken opgestart met het oog op een grondige herziening van een aantal aspecten van het hogescholendecreet. Hierbij zal onder meer ook de regelgeving rond het toezicht op de hogescholen worden behandeld. Er wordt daarom geopteerd voor een parallelle behandeling van de noodzakelijke en diepgaande hervorming van het toezicht op de hogescholen en universiteiten. Immers de voortschrijdende contractualisering van de relatie tussen deze instellingen en de Vlaamse overheid vraagt een diepgaande bezinning over de vorm en de invulling van het toezicht. De transnationale Universiteit Limburg zou ook hier als voorbeeldfunctie kunnen hebben.

- *De reglementering van het Universitair Ziekenhuis Gent*

Deze bepalingen moeten in de eerste plaats een reglementaire basis in het leven roepen waardoor het Universitair Ziekenhuis Gent gemachtigd wordt een kinderdagverblijf voor de personeelsleden op te richten, vervolgens is het de bedoeling om de Universiteit Gent toe te laten om, op de door de Vlaamse Gemeenschap aan de Universitair Ziekenhuis Gent ter beschikking gestelde gronden, een medical Research Building op te richten en tot slot moet de bestaande regelgeving worden gecoördineerd en aangevuld naar aanleiding van opmerkingen van het Rekenhof.

Voor de nadere inhoud wordt verwezen naar het als bijlage toegevoegd voorontwerp van decreet en de bijhorende memorie (bijlage 3).

*

•

*

Het voorontwerp van decreet en de bijhorende memorie werden aangepast rekening houdende met de opmerkingen van de Inspectie van Financiën. Dit advies is als bijlage 4 bij deze nota gevoegd.

Aangezien de bepalingen van voorliggend voorontwerp van decreet betreffende de financiering van de universiteiten ingaan op 1 januari 2001 en het convenantenstelsel zo vlug mogelijk in de regelgeving dient te worden geïmplementeerd onder meer om de opstart van de tUL mogelijk te maken, wordt voorgesteld het advies van SERV en VLOR in te winnen, met verzoek om spoedbehandeling van het dossier.

Vlaamse regering

Voorontwerp van decreet betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en begeleidende bepalingen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen waarvan de tekst volgt:

HOOFDSTUK I. Inleidende bepaling

Artikel 1.

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

HOOFDSTUK II. Algemene bepalingen

Art. 2.

Afdeling 4 van hoofdstuk III van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap wordt opgeheven.

Hoofdstuk III. Organisatie academisch onderwijs

Art. 3.

Aan artikel 45, 5°, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, worden na de woorden 'buitenlands statuut' de woorden 'en op grond van welke niet-formele leerervaringen en relevante werkervaring' toegevoegd.

Art. 4.

Artikel 50 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art.50. 'Onverminderd hetgeen bepaald in artikel 35, kan het universiteitsbestuur personen die in het bezit zijn van een diploma van een andere academische opleiding van de eerste cyclus, van een diploma van de eerste cyclus van het hogescholenonderwijs van twee cycli, van een eindexamen van het hogescholenonderwijs van één cyclus of van een andere hogere opleiding, binnen de eerste en de tweede cyclus van een academische opleiding, verkorting van studieduur en vrijstelling van examens verlenen over bepaalde onderdelen van die academische opleiding die ten hoogste over de twee cycli heen een equivalent van 60 studiepunten bedragen.

Het universiteitsbestuur kan bij het verlenen van vrijstellingen of verkorting van studieduur, zoals bepaald in het eerste lid, rekening houden met elders verworven niet-formele leerervaringen en relevante werkervaring.'

HOOFDSTUK IV . Herziening van de financiering en het beheer van de universiteiten

Afdeling I. Financiering van de werking van de universiteiten

Art.5 .

In artikel 128 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 6 .

Artikel 130 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art.130. §1. Voor de jaren 2001, 2002, 2003 en 2004 bestaat de werkingsuitkering van de universiteiten uit de volgende componenten :

- 1° een forfaitair bedrag zoals vastgesteld in §2;
- 2° een extra bedrag zoals vastgesteld in §3 ter aanvulling op het forfaitair bedrag;
- 3° een bedrag voor de voortgezette academische opleidingen zoals vastgesteld in §4;
- 4° aanvullende middelen die toegekend worden bij wijze van convenanten tussen de Vlaamse regering en universiteitsbesturen, waarvoor het te verdelen bedrag is vastgesteld in §5.

§2. Voor de jaren 2001, 2002, 2003 en 2004 is het forfaitair bedrag, uitgedrukt in miljoen Belgische franken, voor elke universiteit vastgesteld als volgt :

	2001	2002	2003	2004
1. Katholieke Universiteit Leuven	7569,6	7474,4	7379,2	7284
2. Vrije Universiteit Brussel	2639	2605,8	2572,6	2539,4
3. Universiteit Antwerpen	2837,2	2801,6	2766	2730,4
4. Limburgs Universitair Centrum	685,5	705,5	696,5	687,5
5. Katholieke Universiteit Brussel	175,3	173,1	170,9	168,7
6. Universiteit Gent	5930,5	5855,9	5781,3	5706,7

§3. De Vlaamse universiteiten ontvangen voor de jaren 2001, 2002, 2003 en 2004 extra bijdragen aan werkingsuitkeringen, uitgedrukt in miljoen Belgische franken :

	2001	2002	2003	2004
1. Katholieke Universiteit Leuven	93,7	158,9	225,4	287,3
2. Vrije Universiteit Brussel	28,4	53,2	77,6	95,8
3. Universiteit Antwerpen	41,8	80,6	118,8	151,9
4. Limburgs Universitair Centrum	8,6	17,1	25,5	34
5. Katholieke Universiteit Brussel	2,4	4,5	6,5	7,9
6. Universiteit Gent	214	354,2	477,9	589,6

§4. Voor de jaren 2001, 2002, 2003 en 2004 wordt aan de gezamenlijke universiteiten een bedrag van 470,7 miljoen frank toegekend voor de organisatie van de voortgezette academische opleidingen, zoals gedefinieerd in artikel 8.

Voor het berekenen van de toelagen voor de voortgezette academische opleidingen wordt het totale bedrag zoals vastgelegd in het eerste lid van dit artikel omgeslagen over de verschillende universiteiten op basis van het gemiddelde aantal diploma's "Gediplomeerden in aanvullende studies", zoals gedefinieerd in artikel 8, en het gemiddelde aantal diploma's "Gediplomeerden in de gespecialiseerde studies", zoals gespecificeerd in artikel 8, uitgereikt tijdens het voorlaatste en tweede voorlaatste academiejaar. Het diploma "Gediplomeerde in de gespecialiseerde studies" wordt dubbel aangerekend.

§5. De volgende aanvullende middelen, uitgedrukt in miljoen Belgische franken, worden op basis van convenanten verdeeld:

2001	2002	2003	2004
61	231,4	343,4	533,6

§6. Vanaf het begrotingsjaar 2002 worden de in §2, §3, §4 en §5 vermelde bedragen geïndexeerd aan de hand van de volgende indexformule:

$$I = 0,80 \times (L1/L0) + 0,20 \times (C1/C0)$$

I: de indexformule

L1/L0: de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkosten op het einde van het desbetreffende begrotingsjaar en de index van de eenheidsloonkosten op het einde van begrotingsjaar 2001

C1/C0: de verhouding tussen de geraamde index van de consumptieprijzen op het einde van het desbetreffende begrotingsjaar en de index van de consumptieprijzen op het einde van begrotingsjaar 2001"

Art. 7.

Artikel 130bis van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art.130bis § 1. De aanvullende middelen, bepaald in artikel 130 ,§ 5, worden aan universiteiten toegekend op basis van specifieke convenanten tussen de Vlaamse regering en de universiteiten in kwestie inzake de herstructurering van het aanbod van academische opleidingen of inzake verbetering van de kwaliteit van het universitair onderwijs.

§2. De convenanten inzake de herstructurering van het aanbod van academische opleidingen hebben als voorwerp:

1°de oprichting van nieuwe academische opleidingen binnen de opleidingsbevoegdheid van de betrokken universiteiten in kwestie, zoals bepaald in dit decreet;

2°de optimalisering van het bestaande aanbod van academische opleidingen, met name de afbouw van opleidingen of afstudeerrichtingen met kleine studentenaantallen en van opleidingen die hun wetenschappelijke of maatschappelijke relevantie verloren hebben of de ontwikkeling van interuniversitaire samenwerking inzake de organisatie van opleidingen. Nieuwe academische opleidingen en initiatieven inzake de optimalisering van het academisch onderwijsaanbod die zijn ingegaan vanaf 1 september 2000 komen in aanmerking voor de toekenning van de aanvullende middelen, bepaald in artikel 130, §5. Nieuwe academische opleidingen die de universiteiten aanbieden in ruil voor de afschaffing van bestaande academische opleidingen, overeenkomstig hetgeen bepaald in artikel 22, die ingegaan zijn voor de datum van inwerkingtreding van dit artikel, komen niet in aanmerking voor de toekenning van de aanvullende middelen, bepaald in artikel 130, §5.

§3. De convenanten inzake de verbetering van de kwaliteit van het universitair onderwijs hebben betrekking op specifieke projecten die strekken tot vernieuwing en kwaliteitsbevordering, met inbegrip van de ontwikkeling van elektronische leeromgevingen en van studiemateriaal, geschikt voor afstandsonderwijs.

§4. De Vlaamse regering bepaalt, na advies van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de nadere voorwaarden waaronder de universiteiten een beroep kunnen doen op de middelen, bepaald in artikel 130, § 5, de procedure voor de aanvraag en de beslissing tot toekenning, alsmede de essentiële elementen die worden opgenomen in de desbetreffende convenanten, waaronder in ieder geval de planning en de programmering van de voorgestelde actie, de in te zetten middelen, de criteria en de voorwaarden van de evaluatie van de actie, de wijze van rapporteren en de voorwaarden van betaling en afrekening."

Art. 8.

Artikel 130ter, 131, laatste lid en 135 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Art. 9.

Artikel 136 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art.136. §1. De universiteiten, vermeld in artikel 3, 1°, 2°, 3°, 4° b) en c) en 6°, ontvangen voor de jaren 2001,2002,2003 en 2004 voor de uitgaven die voortvloeien uit de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen en -lasten, met inbegrip van de door de instellingen gefinancierde aanvullende pensioenen, om een gelijkwaardig statuut te verzekeren als voor de universiteiten, vermeld in artikel 3, 4° a) en 5°, de volgende bedragen, uitgedrukt in miljoen Belgische franken :

1. Katholieke Universiteit Leuven	335,1
2. Vrije Universiteit Brussel	122,8
3. Universiteit Antwerpen	43,6
4. Limburgs Universitair Centrum	5,5

5. Katholieke Universiteit Brussel	8,3
------------------------------------	-----

§2. De Vlaamse universiteiten ontvangen voor de jaren 2001, 2002, 2003 en 2004 de volgende aanvullende wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen, uitgedrukt in miljoen Belgische franken:

	2001	2002	2003	2004
1. Katholieke Universiteit Leuven	35,7	71,3	160,4	213,9
2. Vrije Universiteit Brussel	10,8	21,6	48,6	64,8
3. Universiteit Antwerpen	2,7	5,4	12,0	16,0
4. Limburgs Universitair Centrum	0,2	0,4	0,8	1,0
5. Katholieke Universiteit Brussel	0,7	1,4	3,1	4,2

§3. De in §1 en §2 vermelde bedragen worden vanaf begrotingsjaar 2002 geïndexeerd volgens de indexeringsformule L1/L0 zoals bepaald in artikel 130, §5."

Afdeling II. Financiering van de investeringen van de universiteiten

Art.10.

Artikel 140 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art.140. § 1. Het basisbedrag van de investeringskredieten van de universiteiten, uitgedrukt in miljoen Belgische franken wordt voor de jaren 2001, 2002, 2003 en 2004 vastgesteld als volgt:

1. Katholieke Universiteit Leuven	367,1
2. Vrije Universiteit Brussel	120,7
3. Universiteit Antwerpen	108,4
4. Limburgs Universitair Centrum	23,6
5. Katholieke Universiteit Brussel	5,6
6. Universiteit Gent	255,8

§ 2. Vanaf het begrotingsjaar 2002 wordt het basisbedrag voor 2001 geïndexeerd als volgt:

Het basisbedrag wordt vermenigvuldigd met de gewogen evolutie van het jaarlijks gemiddelde van de index van de Associatie van Belgische experts (ABEX-index) van de vijf voorlaatste kalenderjaren die voorafgaan aan het begrotingsjaar, uitgedrukt in percenten."

Afdeling III. Sociale voorzieningen voor studenten

Art. 11.

Aan §3 van artikel 140ter van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd

dat luidt als volgt:

"Studenten die in uitvoering van artikel 35, tweede lid en artikel 36, derde lid ingeschreven zijn in twee opeenvolgende studiejaar (hoofddinschrijving en tweede inschrijving) worden, in afwijking van het bepaalde in artikel 135, tweede lid, 2° en derde lid, voor het vaststellen van de financierbare eenheden, die als basis dienen voor het vaststellen van de toelage voor de financiering van de sociale voorzieningen voor studenten, beschouwd als voltijdse financierbare eenheden."

HOOFDSTUK V. Bijzondere Universitaire Instituten

Art. 12.

In artikel 169quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van .....2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan §2, eerste lid, wordt de volgende bepaling toegevoegd:

" en de oprichting, door Vrije Universiteit Brussel (de Initiërende Universiteit) van het Instituut voor Europese Studies (IES).";

2° in §2, tweede lid, worden de woorden "Dit instituut bezit" en "dit instituut beschikt" respectievelijk vervangen door de woorden: " Deze instituten bezitten" en "deze instituten beschikken";

3° in §3 worden de woorden "dit instituut" vervangen door de woorden "het IOB";

4° aan §3 wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"De opdracht van het IES is het organiseren en verschaffen van postinitieel onderwijs, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het verstrekken van wetenschappelijke dienstverlening op het gebied van Europese studies, onder meer door gebruik te maken van virtuele onderwijsplatformen.";

5° in §7, eerste lid, worden de woorden "de Initiërende Universiteit" vervangen door de woorden "de Confederale Universiteit Antwerpen" en de woorden "52.2" vervangen door de woorden "52.8";

6° aan §7, eerste lid, wordt de volgende bepaling toegevoegd : " Deze basissubsidie wordt vermeerderd voor de jaren 2001, 2002 , 2003 en 2004 met de volgende bedragen:

2001	2002	2003	2004
5	10	15	20

7° in §7 waarvan het bestaande tweede lid, het derde lid wordt, wordt een tweede nieuw lid ingevoegd dat luidt als volgt: "De basissubsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan de Vrije Universiteit Brussel in het kader van de

opdracht zoals bepaald in §2 van dit artikel wordt voor het IES vastgelegd voor 2001, 2002, 2003 en 2004 (bedragen in miljoen Belgische franken):

2001	2002	2003	2004
25	30	40	45

8° in §7, nieuw derde lid worden de woorden "De subsidie" vervangen door de woorden "De subsidies";

9° in §7, nieuw vierde lid worden de woorden "Het bedrag" vervangen door de woorden "de bedragen";

10° in §7, nieuw vijfde lid worden de woorden "de subsidie" vervangen door de woorden "de subsidies";

11° aan §8 wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"De Vrije Universiteit Brussel kan leden van haar academisch, administratief of technisch personeel belasten met een gedeeltelijke of volledige opdracht aan het IES. Deze personeelsleden blijven dan zoals voorheen deel uitmaken van de personeelsformatie en worden in aanmerking genomen voor de vaststelling van de bezettingsgraad van de Vrije Universiteit Brussel. De loonkosten voor deze personeelsleden worden vooraf genomen uit de middelen die voor het IES als basissubsidie worden uitgekeerd en worden voor de toepassing van artikel 158 tot en met 160 van dit decreet aangemerkt als werkingsuitkering. Dat is niet het geval voor het saldo van de basissubsidie. Binnen het IES kan dit saldo worden aangewend voor aanwerving van personeelsleden buiten de personeelsformatie van de Vrije Universiteit Brussel, onder marktconforme voorwaarden, maar alleen in het kader van overeenkomsten van bepaalde duur van ten hoogste zes jaar."

HOOFDSTUK VI. Toezicht op de universiteiten

Art. 13.

Artikel 170 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"**Art.170.** De Vlaamse regering benoemt een commissaris van de Vlaamse regering bij iedere universiteit. Eénzelfde commissaris kan bij meerdere universiteiten worden aangesteld."

Art.14.

Artikel 172 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"**Art.172. §1.** De commissarissen van de Vlaamse regering vormen samen een college dat door de Vlaamse regering met bijzondere opdrachten kan worden belast.

§2. Zij kiezen in hun midden een voorzitter die deze taak onbezoldigd opneemt. De duur van het voorzitterschap bedraagt twee jaar. Een commissaris kan niet gedurende twee opeenvolgende termijnen van twee jaar voorzitter zijn van het college.

§3. De voorzitter van het college kan deelnemen aan de vergaderingen van het college van de commissarissen van de Vlaamse regering bij de hogescholen.

§4. De directeur-generaal die bij het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor het hoger onderwijs, vertegenwoordigt de Vlaamse regering in het college van commissarissen."

Art. 15.

Artikel 173 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"**Art.173.** §1. De commissaris van de Vlaamse regering waakt erover dat het universiteitsbestuur geen enkele beslissing neemt die strijdig is met het bij of krachtens de wet of decreet bepaalde of die het financieel evenwicht van de instelling in gevaar brengt. De commissaris van de Vlaamse regering kan evenwel niet oordelen over de opportuniteit van beleidsbeslissingen van het universiteitsbestuur.

§2. Ter uitvoering van §1, bepaalt de Vlaamse regering de lijst van de controletaken van de commissarissen en van het college."

Art. 16.

§1. Artikel 175, tweede lid van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Binnen de bevoegdheid, vastgelegd in artikel 174, heeft hij steeds het recht om door het universiteitsbestuur gehoord te worden over alle punten en geeft hij aan het universiteitsbestuur alle opmerkingen die hij noodzakelijk acht in het kader van zijn opdracht."

§ 2. Artikel 175, vierde lid van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 17.

Artikel 176 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

HOOFDSTUK VII. Bepalingen betreffende het Universitair Ziekenhuis Gent

Art. 18.

Aan artikel 6 van het koninklijk besluit nr. 542 van 31 maart 1987 houdende de organisatie, de werking en het beheer van de rijksuniversitaire ziekenhuizen van Gent en Luik, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1990, 21 december 1994 en 8 juli 1996, worden een §9 en §10 toegevoegd, die luiden als volgt:

"§9. Het Universitair Ziekenhuis Gent wordt gemachtigd om een kinderdagverblijf op te richten in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk.

§10. De commissaris van de Vlaamse regering bij het Universitair Ziekenhuis Gent behartigt de belangen van de Vlaamse Gemeenschap bij de v.z.w. Kinderdagverblijf, bedoeld in §.9.

De bevoegdheden van de regeringscommissaris hierover zijn vermeld in artikel 9 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle van sommige instellingen van openbaar nut."

Art. 19.

§1. Aan artikel 13, §1, van hetzelfde besluit wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"De vermelde goederen alsmede de nieuwe gebouwen die er worden opgericht blijven eigendom van de Vlaamse Gemeenschap."

Art. 20.

Aan artikel 13 van hetzelfde besluit wordt een §3 tot en met §5 toegevoegd die luiden als volgt:

"§3. Het Universitair Ziekenhuis Gent wordt ertoe gemachtigd een investeringsfonds op te richten.

In dit fonds worden de volgende ontvangsten geboekt:

- 1° een forfaitair bedrag van 140 miljoen van de toelage bepaald in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1991 met betrekking tot de exploitatie van het Universitair Ziekenhuis Gent; dit bedrag kan door de Vlaamse regering worden gewijzigd;
- 2° de door de Vlaamse regering toegekende, specifieke investeringskredieten;
- 3° de specifieke kredieten voor wetenschappelijke en technische uitrustingen en voor de installatie van zware medische apparatuur;
- 4° de terugbetaling van investeringen die ten laste van het fonds werden uitgevoerd en waarvoor retributies worden geïnd;
- 5° de financiële opbrengsten van de beschikbare middelen van dit fonds.

§4. Het bij §3 opgericht investeringsfonds heeft het statuut van een autonoom fonds en wordt beheerd door de raad van bestuur van het UZ Gent. Jaarlijks wordt een verslag opgesteld van alle verrichtingen van het fonds. Dit verslag wordt bezorgd aan de voogdijminister en aan het Rekenhof.

§5. Op basis van een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Universitair Ziekenhuis Gent en de Universiteit Gent, kan aan de Universiteit Gent toestemming worden gegeven om, op de aan het Universitair Ziekenhuis Gent ter beschikking gestelde gronden, gebouwen en toebehoren op te richten voor het verrichten van academisch onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening. In die overeenkomst wordt opgenomen dat de Universiteit Gent een recht van opstal krijgt, voor de maximaal toelaatbare duur, op de percelen grond die ter beschikking worden gesteld. In afwijking van de artikelen 546, 547 en 551 tot 564 van het Burgerlijk Wetboek komt het eigendomsrecht over alles wat er, door toedoen van wie dan ook, natuurlijk of kunstmatig als bijzaak mee verenigd wordt, voor de duur van het recht van opstal, toe aan de Universiteit Gent."

Art. 21.

In hetzelfde besluit wordt een artikel **13bis** ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art.13bis §1. De middelen van het investeringsfonds, omschreven in artikel 13, §3, 1° en 2°, 4° en 5°, dragen uitsluitend bij tot dekking van de

uitgaven die verband houden met de instandhouding en met het eigenaarsonderhoud van de ter beschikking gestelde onroerende goederen evenals met de noodzakelijke uitbreidingen en verbouwingen en vervangende nieuwbouw. De middelen kunnen tevens worden aangewend tot dekking van de financiële lasten die voortspruiten uit leningen ten behoeve van de investeringsuitgaven.

§2. De middelen van het investeringsfonds, omschreven in artikel 13, §3, 3°, dragen uitsluitend bij tot dekking van de uitgaven die rechtstreeks de verwerving van wetenschappelijke en technische uitrusting en zware medische apparatuur tot voorwerp hebben."

Art. 22.

In hetzelfde besluit wordt een artikel **13ter** ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art.13ter Artikel 13, §3, tweede lid 2° heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1993."

Art. 23.

In hetzelfde besluit wordt een artikel **13quater** ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art.13quater Tussen het Universitair Ziekenhuis Gent enerzijds en de Vlaamse Gemeenschap anderzijds, kan een schuldvergelijking worden toegepast voor de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1991 met betrekking tot de exploitatie van het Universitair Ziekenhuis Gent en artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1991 ter uitvoering van artikel 13, §1, van dit koninklijk besluit."

HOOFDSTUK IX. Slotbepaling

Art. 24.

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2001 met uitzondering van artikel 3, 4, 13 tot en met 23 die in werking treden op 1 januari 2002.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

MEMORIE VAN TOELICHTING

VOORONTWERP VAN DECREET BETREFFENDE DE HERZIENING VAN DE FINANCIERING VAN DE UNIVERSITEITEN IN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN BEGELEIDENDE BEPALINGEN

ALGEMENE INLEIDING

Met het oog op het uitbouwen van een kenniseconomie heeft de Vlaamse regering beslist om de publieke uitgaven voor Onderzoek en Ontwikkeling aanzienlijk te verhogen. Het is de bedoeling deze op hetzelfde niveau te brengen als de ons omliggende geïndustrialiseerde landen. Vandaag bevinden we ons op het Europees gemiddelde maar onder het niveau van de andere middelgrote maar sterk geïndustrialiseerde landen die evolueren naar een kenniseconomie. Indien het zijn positie wil behouden en versterken dient Vlaanderen verder te investeren in onderzoek en ontwikkeling. In deze kennismaatschappij nemen de universiteiten een centrale plaats in. In Vlaanderen wordt alle fundamenteel, grensverleggend onderzoek en het overgrote deel van het basisonderzoek aan de universiteiten verricht.

Het aantal onderwijsvragenden nam in de afgelopen 10 jaar met ten minsten 10% toe. De evolutie van de basissubsidie heeft geen gelijke tred gehouden noch met de evolutie van de studentenbevolking noch met de aanpassing van de budgetten voor onderwijs aan de evolutie van de loonkosten en de consumptieprijs. Het aantal promovendi en het aantal lopende onderzoeksprojecten is fors gestegen ten gevolge van de stijging van de middelen van het Bijzonder Onderzoeksfonds, van het FWO-Vlaanderen, het IWT en de budgetten voor beleidsgericht onderzoek. Het aantal onderzoekers die elk lid van het zelfstandig academische personeel moet begeleiden is bijna verdubbeld. Begeleiding van promovendi en van jonge vorsers in de uitvoering van hun onderzoek is een cruciale taak van het zelfstandig academische personeel. Naast onderzoeksbegeleiding neemt het onderzoeksmanagement steeds meer tijd in beslag. In schril contrast hiermee staat de daling van het aantal leden van het zelfstandig academisch personeel!

Sedert meerdere jaren is er dus progressief een dubbel onevenwicht ontstaan in de basisfinanciering van de Vlaamse universiteiten:

- de evolutie van de werkingstoelagen hield geen gelijke tred met de evolutie van de studentenbevolking;

- de sterke toename van het (met publieke middelen gefinancierd) contractonderzoek, dient te worden gedragen door een krimpend ZAP-kader.

In het regeerakkoord wordt dan ook de versterking van de basisfinanciering van de universiteiten als een prioriteit naar voor geschoven.

Op 17 juli 2000 keurde de Vlaamse regering een voorstel van krachtlijnen voor de aanpassing van de financiering van de universiteiten goed, om in de toekomst meer middelen vrij te maken om de onevenwichten in het Vlaams Onderzoeks-, Ontwikkelings- en Innovatiesysteem weg te werken en het fundamenteel onderzoek te versterken, om de optimalisering van het onderwijsaanbod van de Vlaamse universiteiten mogelijk te maken en om nieuwe accenten in het beleid te leggen.

De nieuwe financieringsregeling moet de optimalisering van het universitair onderwijs mogelijk maken. Op lange termijn zullen er voldoende middelen worden vrijgemaakt voor de realisatie van de flexibilisering en de modularisering van het aanbod, het afstandsonderwijs, de mobiliteit en een betere afstemming en samenwerking tussen de universiteiten, hogescholen en instellingen voor postinitieel onderwijs.

Het huidige financieringssysteem voor de Vlaamse universiteiten biedt immers te weinig mogelijkheden voor de instellingen om de nieuwe uitdagingen op het vlak van het onderwijs en het onderzoek te beantwoorden. Het bestaande systeem werkt de rationalisering van het opleidingsaanbod tegen. De erosie van de werkingstoelagen heeft negatieve effecten voor het stimuleren van het grensverleggend onderzoek en de begeleiding van (doctoraats)studenten. De onderwijs- en onderzoeksfinanciering houdt geen rekening met performantie en kwaliteit. Het uitbouwen van een kenniseconomie, misschien wel de voornaamste uitdaging voor het onderwijs in de nabije toekomst, veronderstelt een krachtige en innovatieve visie. Het bestaande financieringssysteem is echter niet bevorderlijk om tot een dergelijke visie te komen. Er is nergens budgettaire ruimte om een dergelijke ontwikkeling te ondersteunen. De ontwikkeling van het e-onderwijs komt eveneens niet van de grond omdat er hiervoor onvoldoende middelen kunnen vrijgemaakt worden. Er zijn tevens onvoldoende budgettaire impulsen voor de kwaliteitsverbetering van het onderwijs en het onderzoek.

De herziening van universitaire financiering zal in twee fasen gebeuren:

- een overgangperiode 2001-2004, waarin onder meer de globale enveloppe aan werkingstoelagen progressief wordt verhoogd, een aantal correcties worden aangebracht en een kader wordt gecreëerd voor de optimalisatie van het onderwijsaanbod,
- een nieuw langlopend financieringsmodel vanaf 2005, waarvoor tijdens de overgangperiode het nodige studiewerk dient te worden verricht om het thans niet beschikbare basismateriaal te ontwikkelen. Dit model zal progressief in werking treden vanaf 2005.

De overgangsregeling 2001-2004 bevat eigen accenten:

- de verschillende enveloppes worden studentonafhankelijk vastgesteld;
- bestaande anomalieën in de financieringsregeling worden verder weggewerkt;
- bijkomende middelen worden voorzien voor de versterking van het academisch onderzoek en onderwijsvernieuwing worden voorzien;
- bijkomende middelen voor optimalisatie vullen de geheroriënteerde werkingsmiddelen aan.

Om dit te kunnen realiseren wordt een universitair herstructureringsfonds ingesteld dat wordt gevoed met voorafname op de enveloppe en met bijkomende middelen. Dit herstructureringsfonds zal worden gebruikt voor de optimalisering van onderwijsaanbod (incl. de financiering van de nieuwe studierichtingen aan de Universiteit Antwerpen in uitvoering van beslissingen van de Vlaamse regering van juli 2000 en de financiering van de opleidingen aan de transnationale Universiteit Limburg), de onderwijsvernieuwing en levenslang leren. Hierbij zal gewerkt worden met convenanten, waarbij de universiteiten of consortia van universiteiten met de overheid resultaatverbintenissen afsluiten.

In de loop van de volgende jaren wordt aangevangen met de ontwikkeling van een nieuw financieringsmodel dat vanaf 2005 progressief kan worden ingevoerd.

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE BEPALINGEN

HOOFDSTUK III - Organisatie academische opleidingen

De artikelen 45, 5° en 50 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap worden gewijzigd met het oog op de

verdere flexibilisering van de studievoortgang in de eerste cyclusopleidingen. De voorgestelde wijzigingen moeten de universiteiten meer vrijheid geven om in de eerste cyclus van een academische opleiding studieduurverkorting toe te staan op basis van eerder verworven kennis en ervaringen.

HOOFDSTUK IV - Herziening van de financiering en het beheer van de universiteiten

De afdelingen 1, 2, 2bis en 3 van hoofdstuk VIII betreffende de financiering van de werking van de universiteiten, van het decreet van 12 juni 1991, worden gewijzigd in functie van de optimalisering van het universitair onderwijs.

Voor de jaren 2001 tot en met 2004 wordt, als overgangsregeling, een forfaitair historisch bedrag en bijkomende werkingsuitkeringen voor de universiteiten vastgelegd. Vanaf 2001 wordt deze dus studentonafhankelijk vastgesteld. Er wordt een universitair herstructureringsfonds opgericht om de nodige beleidsruimte voor de optimalisering van het onderwijsaanbod mogelijk te maken, om een aantal correcties op de evolutie van de kostprijs per onderwijsbelastingseenheid (OBE) te realiseren, om meer middelen vrij te maken voor de vrije universiteiten als compensatie voor de wettelijke werkgeversbijdragen en om de investeringsbijdragen te verhogen.

HOOFDSTUK V - Bijzondere Universitaire Instituten

Deze wijziging vult artikel 169quater van het decreet van 12 juni 1991 aan waardoor het Instituut voor Europese Studiën (IES) binnen de Vrije Universiteit Brussel dezelfde erkenning als (intra) universitair instituut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening krijgt, als het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer (IOB) binnen de Universiteit Antwerpen.

HOOFDSTUK VI - Toezicht op de universiteiten

De artikelen 170 tot en met 180 van het decreet van 12 juni 1991 worden gewijzigd met het oog op de actualisering, verfijning en verduidelijking van de bestaande toezichtsregeling op de Vlaamse universiteiten en de verdere gelijkschakeling van de regeling tussen de universiteiten en de hogescholen.

HOOFDSTUK VII - Bepalingen betreffende het Universitair Ziekenhuis Gent

De artikelen 6 en 13 worden opgenomen om het Universitair Ziekenhuis Gent toe te laten een kinderdagverblijf op te richten en om de passende controle daarop te organiseren. De bepalingen in verband met het investeringsfonds worden aangepast en verduidelijkt.

De schuldvergelijking tussen het Universitair Ziekenhuis Gent en de Vlaamse Gemeenschap, op basis van de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1991 met betrekking tot de exploitatie van het Universitair Ziekenhuis Gent en artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1991 tot uitvoering van artikel 13, §1, van dit koninklijk besluit, wordt verduidelijkt en aan het KB nr. 542 toegevoegd.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK I. - Inleidende bepaling

Artikel 1.

Dit artikel situeert de behandelde materie in haar grondwettelijk kader.

HOOFDSTUK II. - Algemene bepalingen

Art. 2.

Het artikel 16 van het universiteitendecreet voorziet dat opleidingen en postacademische vorming kunnen worden aangeboden in de vorm van contactonderwijs of open onderwijs. Naarmate moderne onderwijstechnologieën worden ingevoerd die onder meer op ICT zijn gebaseerd, zal het onderscheid tussen contactonderwijs en open onderwijs zoals gedefinieerd in dit artikel wegvallen. Er wordt dan ook geopteerd dit onderscheid op te heffen. Opgemerkt dient trouwens te worden dat het concept 'open onderwijs' in de regelgeving op het hoger onderwijs nooit verder is uitgewerkt.

HOOFDSTUK III - Organisatie academisch onderwijs

Art. 3.

In het kader van een flexibeler studievoortgangstelsel voorzien de aangepaste artikelen 50 en 51 van het universiteitendecreet in de mogelijkheid voor het universiteitsbestuur om ook op grond van niet formele leerervaring en relevante werkervaringen vrijstelling en overdracht van examencijfers te geven.

De erkenning van niet formele leerervaring en relevante werkervaring moet in het onderwijsreglement worden gepreciseerd.

Art. 4.

Het decreet houdende aanpassing van de regelgeving betreffende het tertiair onderwijs past artikel 51 aan waardoor het mogelijk wordt om bij de bepaling van het doorstroomprogramma ook rekening te houden met elders verworven niet formele leerervaring en relevante werkervaring. Deze mogelijkheid wordt nu ook voorzien in het kader van artikel 50 (enige kandidatuur). Dit verhoogt de continuïteit en de transparantie van de regelgeving.

De mogelijkheid voor de instellingen om bij het bepalen van studieduurverkortingen en vrijstellingen ook elders verworven leer- en werkervaringen te valoriseren vanaf de eerste cyclus verhoogt de autonomie van de instellingen om meer flexibiliteit aan de dag te leggen.

Artikel 50 voorziet in de mogelijkheid om binnen de eerste cyclus een verkorting van het opleidingsprogramma met ten hoogste 60 studiepunten toe te kennen: het toekennen van een zogenaamde 'enige kandidatuur'. De praktijk toont aan dat zowel opleidingsonderdelen van de eerste cyclus als van de tweede cyclus inhoudelijk kunnen in aanmerking komen voor vrijstelling (vb. bepaalde stages). De verkorting van studieduur die toegekend wordt in het kader van artikel 50 mag in geen geval meer bedragen dan 60 studiepunten over de twee cycli samen. In het ad hoc programma van de student kan dit betekenen dat er opleidingsonderdelen van zowel de eerste als de tweede cyclus vrijgesteld worden.

Het nieuwe artikel 50 zal er toe leiden dat er voor de meeste gediplomeerden uit het hogescholenonderwijs van één cyclus een ad hoc programma zal moeten opgesteld worden, dat niet noodzakelijk gelijk is met wat thans de 'enige kandidatuur' genoemd wordt. Dit soort ad-hoc programma's is eigen aan een flexibele leeromgeving. Het behoort tot de autonomie van de universiteiten om dit op een verantwoorde wijze in te vullen.

HOOFDSTUK IV - Herziening van de financiering en het beheer van de universiteiten

Afdeling 1. Financiering van de werking van de universiteiten

Art. 5.

Dit artikel bepaalt waarvoor de Vlaamse universiteiten de toegekende werkingsmiddelen mogen gebruiken. Aangezien het onderscheid tussen contact- en open onderwijs in artikel 16 wordt opgeheven, wordt in artikel 128 de mogelijkheid geschrapt dat de decreetgever in een afzonderlijk decreet een financieringsregeling zou vastleggen voor het open hoger onderwijs.

Art. 6

a) Zoals aangegeven in de algemene inleiding wordt inzake de herziening van de universitaire financiering gewerkt in twee stappen. In een overgangperiode 2001-2004 worden de werkings- en investeringstoelagen ontkoppeld van het aantal studenten en worden de werkingstoelagen substantieel verhoogd. Tevens zal tijdens de overgangperiode het nodige studiewerk worden verricht om vanaf 2005 een nieuw financieringssysteem op te starten dat op basis van objectieve criteria verbonden aan is gebaseerd. Hierbij zal naast de werkelijke kostprijs voor het organiseren van universitaire opleidingen onder meer ook met de kwaliteit van deze opleidingen en het aantal studenten rekening moeten worden gehouden.

Tijdens de overgangperiode 2001 tot en met 2004, bestaan de werkingsmiddelen voor de Vlaamse universiteiten enerzijds uit een op een forfaitair historisch bedrag gebaseerd deel en anderzijds uit bijkomende middelen voor universitaire herstructurering. Door deze bedragen tijdens de overgangperiode 2001-2004 decretaal vast te leggen, wordt het studentenonafhankelijke karakter van de universitaire werkingstoelagen tijdens de overgangperiode onderstreept. Deze middelen worden slechts vastgelegd tot 2004; dit vormt een belangrijke incentive om voor 1 januari 2005 het definitief financieringssysteem vast te leggen.

b) De **forfaitair historische bedragen** die worden gehanteerd bij het uitwerken van het financieringsmodel worden vastgesteld aan de hand van de bestaande financieringsregeling voor de academische opleidingen, op basis van de studentenaantallen op 1 februari 2000, aangevuld met de nominale bedragen voor de huisartsenopleiding en geïndexeerd aan initiële index 2001.

In afwijking van het voorgaande wordt voor de Katholieke Universiteit Leuven het studentenaantal gebruikt dat is vastgelegd op 1 februari 1999. Voor deze instelling ligt het aantal OBE's op 01/02/00 aanzienlijk lager

dan dit aantal op 01/02/99. Dit wordt in belangrijke mate verklaard door het omruilen van een opleiding. Overeenkomstig artikel 22 van het universiteitendecreet, wordt immers de opleiding Voedings- en Dieetleer volledig afgebouwd en omgeruild voor de opleiding Biomedische wetenschappen. Het aantal studenten ingeschreven voor de opleiding Biomedische Wetenschappen ligt aanzienlijk hoger dan dat in de opleiding Voedings- en Dieetleer. Uit een analyse van de evolutie van de studentenaantallen voor de verschillende opleidingen, blijkt dat het aantal studenten in de opleidingen Scheikunde en Biologie sterk daalt. De aantrekkingskracht van de opleiding Biomedische wetenschappen verklaart grotendeels de achteruitgang van de voorgaande opleidingen en de daling van het aantal financierbare studenten/OBE's. Immers conform de vigerende regelgeving, zijn de studenten ingeschreven in de opleiding Biomedische Wetenschappen tot 2002 niet financierbaar. Daarom kunnen de studenten ingeschreven voor deze opleiding ook niet meegerekend worden bij het vaststellen van het aantal OBE's op 01/02/00. Teneinde de betrokken universiteit niet extra te bestraffen voor deze opleidingsvernieuwing wordt het referentiejaar voor het vaststellen van het aantal OBE's waarmee het forfaitair historisch bedrag wordt berekend, afwijkend op 1 februari 1999 vastgesteld.

Dit resulteert in een meerkost van 103,7 miljoen Belgische frank: werkingmiddelen 2001 berekend op basis studentenstijging op 1 februari 1999. ($7649,7 - 7546,0 = 103,7$)

Een analoog probleem stelt zich ook voor het Limburgs Universitair Centrum. Deze universiteit ruilde de kandidatuursopleiding Tandheelkunde in voor de kandidatuursopleiding Biomedische Wetenschappen. Daarom is ook voor het Limburgs Universitair Centrum een afwijkende regeling opgenomen: vanaf 2002 wordt bij de berekening van de werkingmiddelen rekening gehouden met de studentenstijging ten gevolge van deze omruiloperatie. Op basis van voorlopige ramingen resulteert deze omruiling in een stijging van het aantal OBE's met 277 eenheden. Dit komt overeen met een geraamde stijging van de werkingstoelagen van het Limburg Universitair Centrum vanaf 2002 met 29 miljoen frank tot 714.5 miljoen frank ($685.5 + 29 = 714.5$).

In het model dat aan de basis ligt van de bedragen die in dit artikel wordt vastgelegd, wordt met dit voorlopig bedrag gewerkt. Bij de opmaak van de begroting van 2002 zal voor het Limburgs Universitair Centrum op basis van het aantal OBE's geteld op 01/02/01, dit bijkomend bedrag definitief worden vastgelegd.

Voor de bepaling van forfaitair historisch bedrag van het Limburgs Universitair Centrum, waarmee het nieuwe financieringssysteem wordt opgestart kan niet dezelfde benadering als deze voor de Katholieke Universiteit Leuven worden gebruikt:

- de telling van de evolutie van de OBE's is niet dezelfde voor de bestaande en de nieuwe opleidingen: de peildatum is verschillend;
- in tegenstelling tot deze voor de KULeuven, stijgen de werkingsmiddelen 2001, berekend volgens de huidige criteria, voor het Limburgs Universitaire Centrum in vergelijking met 2000;
- het effect van de nieuwe opleidingen op de instroom van studenten in andere opleidingen zal bij de Limburgse universiteit waarschijnlijk lager zijn dan in KULeuven omwille van het kleinere opleidingsaanbod.

De drie Antwerpse universitaire instellingen zijn in een voortschrijdend proces van integratie naar een confederale Universiteit Antwerpen. In uitvoering onder meer van het regeerakkoord worden bij de invoering van het nieuwe financieringsmodel in 2001 de werkings- en investeringsuitkeringen voor de drie Antwerpse universitaire instellingen aan de Universiteit Antwerpen toegekend. Overeenkomstig artikel 22 van het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen, stelt de Universiteit Antwerpen deze financiële middelen ter beschikking van de in het artikel 3 van hetzelfde decreet vermelde instellingen. Dit vormt een belangrijke incentive voor de verdere uitbouw van de Universiteit Antwerpen.

In de toelichting bij dit artikel waarin de opbouw van het nieuwe financieringsmodel wordt toegelicht, worden de middelen die worden toegekend aan de drie componenten van de confederale Universiteit Antwerpen afzonderlijk vermeld, teneinde een historische vergelijking met de in het verleden toegekende bedragen mogelijk te maken.

De in artikel 6, §3. van het ontwerp van decreet vermelde bijkomende bijdragen bevatten niet de aanvullende middelen voor de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen. Deze bijkomende bijdragen werden in artikel 6, §3. van het ontwerp van decreet opgenomen. De middelen voor de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen zijn immers geen werkingsmiddelen in de strikte zin van het woord. Om die reden zijn deze bijkomende middelen voor artikel 136 (bestaande regeling in het universiteitendecreet) eveneens apart in de overzichtstabel (tabel 6.14) opgenomen.

Tabel 6.1 geeft een overzicht van het aantal financierbare studenten en OBE's op 1 februari 2000. Deze OBE's worden gebruikt als referentie bij de opbouw van het nieuwe financieringsmodel, behalve voor de Katholieke Universiteit Leuven waarvoor dit aantal wordt vastgelegd op 34907 OBE's (ie het aantal OBE's op 01/02/99). Voor het Limburgs Universitair Centrum wordt het aantal OBE's dat wordt gebruikt vanaf 2002 voorlopig vastgelegd op 2822,9 OBE's.

	Financierbare studenten	OBE
V.U.B.	6451	9463,6
K.U.L.	20995	33915,8
U.F.S.I.	3276	3181
A.		
U.I.A.	2024	3701,4
L.U.C.	1949	2685,9
K.U.B.	403	382
R.U.G.	18845	29729,3
R.U.C.A.	2276	3991,7

Tabel 6.1

Tabel 6.2 geeft voor elke universiteit het forfaitair historisch bedrag WAO 2001. Dit bedrag bestaat uit enerzijds de werkingstoelagen voor de academische opleidingen op basis van de OBE's 2001 tenzij anders vermeld in de toelichting bij tabel 1 en anderzijds uit de toelage voor de huisartsopleiding, waarbij de index 1,2% is gebruikt, i.e. deze gebruikt bij de opmaak van de algemene uitgavenbegroting 2001 van de Vlaamse Gemeenschap.

Instelling	Toelagen 2001 op basis van OBE's 1/2/2000	Toelagen huisartsen 2001 op basis van het artikel 130 §5 3°	Forfaitair historisch bedrag WAO 2001
VUB	2670.2	2.5	2672.7

KULeuven	7649.5 (1)	14.9	7664.4
UFSIA	857.8	0.0	857.8
UIA	1129.1	4.1	1133.2
LUC	694.1 (2)	0.0	694.1
KUB	177.5	0.0	177.5
RUG	6000.2	5	6005.2
RUCA	881.9	0.0	881.9
Totaal	20060.5	26.5	20086.8

(1) Berekend op basis van de OBE's van 1/2/1999.

(2) Vanaf 2002 dient dit bedrag te worden aangepast rekening houdend met de toename tengevolge van de omruiling van de kandidaatsopleiding Tandheelkunde voor de kandidatuursopleiding Biomedische Wetenschappen. Aan de hand van de thans beschikbare gegevens wordt dit bedrag geraamd op 29 miljoen frank.

Tabel 6.2 WAO 2001 Vlaamse universiteiten

c) Tijdens de overgangperiode 2001-2004 worden **middelen voor universitaire herstructurering** vrijgemaakt waarmee de nodige beleidsruimte wordt gecreëerd voor de optimalisatie van de Vlaamse universitaire ruimte, het aanpassen van het universitair onderwijs aan de uitdagingen van de kennismaatschappij, het reduceren van een aantal in de voorbije jaren gegroeide anomalieën in de financiering en het gedeeltelijk wegwerken op een structurele manier van het onevenwicht tussen de basisfinanciering en het onderzoek uitgevoerd met publieke middelen.

Deze universitaire herstructureringsmiddelen worden enerzijds gefinancierd met de heroriëntering van een beperkt gedeelte van de werkingstoelagen; in de periode 2001-2004 wordt elk jaar 250 miljoen Belgische frank (ofwel ongeveer 1.25% per jaar) van het globale forfaitair historisch bedrag afgenomen. Anderzijds wordt in uitvoering van het regeerakkoord, vanuit de Vlaamse Gemeenschap, jaarlijks hetzelfde bedrag aan deze universitaire herstructureringsmiddelen toegevoegd.

Dit betekent dat, in vergelijking met 2000, de middelen die voor de universitaire werking beschikbaar zijn (werkingstoelagen en universitaire herstructureringsmiddelen samen) tijdens een periode van 4 jaar structureel stijgen met netto 1 miljard frank ofwel 5%. Deze stijging komt boven de op de structurele verhoging van de werkingstoelagen in 2000.

Tabel 6.3 geeft voor de periode 2001-2004 een overzicht van de voorafnames per instelling.

	WAO 2001	%aandeel	2001	2002	2003	2004	globale voorafname
KUL*	7664,4	38,1	95,3	190,5	285,8	381	952,5
VUB	2672,7	13,3	33,3	66,5	99,8	133	332,5
RUCA	881,9	4,4	11	22	33	44	110
UIA	1133,2	5,6	14	28	42	56	140
UFSIA	857,8	4,3	10,8	21,5	32,3	43	107,5
LUC	694,1	3,5	8,8	17,5	26,3	35	87,5
KUB	177,5	0,9	2,3	4,5	6,8	9	22,5
RUG	6005,2	29,9	74,8	149,5	224,3	299	747,5
Totaal	20086,8	100	250	500	750	1000	2500

miv. Huisarts 2001

*OBE 1999 WAO

2000*1,2%

Tabel 6.3 Overzicht van de voorafnames ten behoeve van het herstructureringsfonds

De voorafname van elke instelling wordt berekend op basis van haar relatieve aandeel in het globale forfaitair historisch bedrag. Zoals hierboven uiteengezet, wordt het forfaitair historisch bedrag van het Limburgs Universitair Centrum vanaf 2002 verhoogd met een geraamd bedrag van 29 miljoen frank. De toekenning van dit bijkomend bedrag verandert vanaf 2002 de onderlinge verhoudingen tussen de instellingen lichtjes. Omdat deze impact op de onderlinge verhoudingen marginaal is en om de voorstelling overzichtelijk te houden, wordt deze wijziging niet doorgerekend.

d) De middelen voor de universitaire herstructurering kunnen worden aangewend voor:

- i) Voor de oprichting van nieuwe academische opleidingen binnen de opleidingsbevoegdheid van de betrokken universiteiten zoals bepaald in dit decreet;
- ii) De optimalisatie van het bestaande aanbod aan academische opleidingen met inbegrip van de ondersteuning van intra- en interuniversitaire rationalisering en samenwerking;
- iii) De onderwijsvernieuwing en kwaliteitsbevordering;
- iv) De gedeeltelijke correctie van anomalieën die zijn opgetreden in de universitaire financiering;
- v) De versterking van de basisfinanciering van de universiteiten (in het bijzonder voor investeringen)

e) De middelen voor de universitaire herstructurering worden als volgt verdeeld:

- Voor de financiering van convenanten die worden afgesloten tussen de Vlaamse regering en de universiteiten voor de realisatie van doelstellingen vast gelegd onder i) en ii) van punt d. In artikel 8 wordt dit nader toegelicht.
- Eerste correctie op de evolutie van de kostprijs per OBE.

Bij de invoering van de financieringsregels in het decreet van 1991 ontvingen de Vlaamse universiteiten globaal ongeveer 50% van hun werkingstoelage als een forfaitair gedeelte en ongeveer 50% op basis van hun volgens de drie grote studierichtingen gewogen aantal studenten. Dit gewogen aantal studenten werd uitgedrukt in OBE's. In de voorbije tien jaar is de verhouding van het gewogen aantal studenten tussen de Vlaamse universiteiten sterk gewijzigd. Deze evolutie leidt ertoe dat de financiering per (gewogen) student of OBE momenteel sterk verschilt. Dit wordt geïllustreerd in tabel 6.4.

	OBE 1/2/2000	WAO 2001	BEF/OBE
VUB	946,8	1672,7	0,282
KUL*	34907	7664,4	0,220
UFSIA	3181	857,8	0,270
UJA	3701,4	1133,2	0,306
LUC	2685,9	694,1	0,258
KUB	382	177,5	0,466
RUG	29729,3	6005,2	0,202
RUCA	3991,7	881,9	0,221
Totaal	88041,9	20086,8	0,228

miv. Huisarts 2001

*OBE 1/2/1999 en WAO
2000*0,2%

Tabel 6.4 Verhouding OBE/WAO 2001

Er moet trouwens worden opgemerkt dat bij de invoering van het decreet van 1991 ook werd uitgegaan van de bestaande situatie. Bij de start van het nieuwe systeem ontving elke instelling hetzelfde bedrag als bepaald volgens de financieringsregels ingeschreven in de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universitaire instellingen. Er wordt voorgesteld de niet objectiveerbare verschillen die zijn ontstaan in de financiering van de universiteiten ten gevolge van de evolutie in het gewogen

aantal studenten, weg te werken. Momenteel zijn er echter onvoldoende gegevens beschikbaar om deze verschillen te objectiveren en een afdoende oplossing voor te stellen. Daarom wordt voorgesteld - in de overgangsfase - een beperkte correctie door te voeren. Om deze correctie te schatten wordt naar analogie met de aannamen die werden gebruikt bij de invoering van het decreet van 1991, een gedeelte van de werkingstoelagen als een forfaitair bedrag beschouwd waarover elke instelling moet beschikken en dat niet afhangt van het aantal studenten. In dit model wordt dit forfaitaire gedeelte vastgelegd op 55% van de enveloppe (en 55% van de OBE's). Voor de overige 45% wordt een correctie doorgevoerd. Voor die instellingen waarvoor de toelage per OBE onder het Vlaams gemiddelde (berekend op basis van de gegevens van 2000) zit, wordt voorgesteld het verschil tussen hun huidige toelage per OBE en de gemiddelde Vlaamse toelage per OBE, in de periode 2001-2004, weg te werken. Voor de overige universiteiten wordt geen correctie doorgevoerd.

In de tabel 6.5 wordt de berekeningswijze en de verdeelsleutel voor de eerste OBE-correctie verduidelijkt en worden voor de RUG, de KULeuven en de RUCA de bedragen vermeld (kolom 'correctie') die in 2004 aan hun werkingstoelagen vanuit de universitaire herstructureringsmiddelen worden toegevoegd.

	a		b		45%OBE	
	45%OBE	45%WAO	b/a	aan gem. kstpr	correctie	
R.U.G.	13378,2	2702,3	0,202	3052,4		
K.U.L.	15708,2	3449,0	0,220	3584,0		
V.U.B.	4258,6	1203,0	0,282	971,6		
U.I.A.	1665,6	510,0	0,306	380,0		
R.U.C.A.	1796,3	397,0	0,221	409,8		
U.F.S.I.A.	1431,5	386,0	0,270	326,6		
L.U.C.	1208,7	312,3	0,258	275,8		
K.U.B.	171,9	79,9	0,465	39,2		
Totaal	39619	9039,5	0,228	9039,5	497,9	

Tabel 6.5 Verdeling eerste OBE-correctie (mio BEF)

In de periode 2001-2004 worden per jaar voor de eerste OBE-correctie uit de universitaire herstructureringsmiddelen jaarlijks aangewend:

- 2001: 205 miljoen Belgische frank;
- 2002: 305 miljoen Belgische frank;
- 2003: 410 miljoen Belgische frank;
- 2004: 497,9 miljoen Belgische frank.

Tabel 6.6 geeft voor de betrokken instellingen een overzicht van de jaarlijkse verdeling van de middelen die worden uitgetrokken voor de eerste OBE's.

	correctie	%aandeel	2001	2002	2003	2004
KULeuven	135	27,1	55,6	82,7	111,1	134,9
VUB	0	0				
RUCA	12,8	2,6	5,3	7,9	10,7	12,9
UIA	0	0				
UFSIA	0	0				
LUC	0	0				
KUBrussel	0	0				
RUG	350,1	70,3	144,1	214,4	288,2	350
Totaal	497,9	100	205	305	410	497,9

Tabel 6.6 Verdelling bijkomende werkmiddelen 2001/2004 (mio BEF)

- Tweede correctie op de evolutie van de OBE's

Bij de inwerkingtreding van het universiteitendecreet was de verhouding tussen het aantal OBE's van de twee grote universiteiten totaal anders dan vandaag. Het aantal OBE's/studenten van de Universiteit Gent is in de voorbije tien jaar fors gestegen, voor de Katholieke Universiteit Leuven is dat aantal eerder gestagneerd op het niveau van 1991. Deze toename van het aantal OBE's /studenten van de Universiteit Gent werd slechts voor ongeveer de helft doorgerekend in haar werkingstoelagen. Het vaste gedeelte in de werkingstoelagen volgt immers het aantal studenten niet. De Universiteit Gent ontvangt dit jaar per OBE 24.000 BEF minder dan de Katholieke Universiteit Leuven daar waar de twee instellingen niet substantieel in aantal OBE's verschillen. Alhoewel gegevens over een bekostigingsmodel alsnog ontbreken en zo spoedig mogelijk dienen te worden aangemaakt, licht het in de redelijkheid aan te nemen dat beide instellingen per OBE ongeveer hetzelfde bedrag zouden moeten ontvangen.

Indien de Universiteit Gent eenzelfde bedrag per OBE zou ontvangen als de Katholieke Universiteit Leuven, zou haar werkingstoelage stijgen met 480 miljoen frank.

In afwachting van een gedetailleerd inzicht in de kostprijsstructuur van de universitaire opleidingen in de verschillende Vlaamse universiteiten en het uitwerken van een nieuw financieringsmodel, wordt voorgesteld - zoals voor

de andere anomalieën die zijn opgetreden tengevolge van financieringsregels vastgelegd in het universiteitendecreet - een beperkt gedeelte van dit verschil tijdens de overgangperiode 2001-2004 progressief weg te werken, zodat de RUG in 2004 op jaar basis 120 miljoen frank bijkomend ontvangt.

In de tabel 6.7 wordt een overzicht gegeven van de bijkomende middelen die in de periode 2001-2004 jaarlijks vanuit de universitaire herstructureringsmiddelen worden aangewend voor de tweede OBE-correctie.

	2001	2002	2003	2004
RUG				
Totaal	40	80	100	120

Tabel 6.7 Verdeling bijkomende werkingsmiddelen tweede OBE-correctie (mio BEF)

- *Correctie voor de verschillen in financiering tussen studierichtingen*

Naar analogie met de wet van 27 juli 1971 op de financiering en de controle van de universiteiten, werden in het universiteitendecreet van 1991 academische opleidingen en de academische graden van doctor ingedeeld in drie financieringsgroepen: A, B, C. Schematisch gesteld bevat groep A de humane en de sociale wetenschappen, groep B de wetenschappen en de kandidaturen van de klinische en technische wetenschappen en groep C de bovenbouw van deze laatste. Bij de bepaling van de OBE's worden de studenten die zich inschrijven gewogen op basis van deze indeling:

- Een student in groep A : één punt,
- Een student in groep B : twee punten,
- Een student in groep C : drie punten.

Deze weging was niet gebaseerd op een wetenschappelijk onderbouwd kostprijsmodel, maar louter op een analogie met wat was ingeschreven in de vroegere federale regeling inzake de financiering van de universiteiten. Sedert 1971 werd nooit werk gemaakt van een kwantitatieve onderbouwing van de kostprijs van de academische opleidingen in de verschillende universiteiten noch van de kostprijsverschillen tussen deze academisch opleidingen. Momenteel worden studies voorbereid om de kostprijsverschillen van academische opleidingen te kwantificeren.

Een verkennende analyse van de financiering van de universiteiten in een aantal geselecteerde landen, uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming, leert dat in de landen die werden onderzocht, de opleidingen eveneens worden gegroepeerd in een beperkt aantal clusters en dat

het aantal studenten bij de bepaling van de omvang van de financiering steeds een rol speelt. De spanning tussen de financiering van opleidingen uit de humane en sociale wetenschappen enerzijds en de natuur-, levens- en technische wetenschappen anderzijds is in de onderzochte landen echter beperkter tot veel beperkter dan in het Vlaams financieringssysteem.

Daarom wordt voorgesteld, in afwachting van de grondige studie van de kostprijs van verschillende opleidingen in de Vlaamse universiteiten, in de overgangperiode 2001-2004 een beperkte correctie door te voeren voor de instellingen waar het relatief aandeel van de studenten uit groep A in de hun totale studentenpopulatie boven het Vlaams gemiddelde ligt.

%A in tot.OBE's boven gemiddelde	
KULeuven	34,0
VUB	
RUCA	12,4
UIA	27,9
UESIA	60,0
LUC	44,5
KUBrussel	100,0
RUG	35,8
Gemiddelde	31,1

De grijsgekleurde waarden overstijgen het gemiddelde

Tabel 6.8 Procentueel aandeel groep A opleidingen in totaal aantal OBE per universiteit

Tabel 6.8 geeft voor elke instelling het procentueel aandeel van de OBE's van opleidingen uit de groep A in haar totaal aantal OBE's.

In de overgangsfase 2001-2004 wordt voorgesteld voor de VUB, het LUC, de UA en de KUB, bij wijze van een voorlopige correctie, het gewicht van studenten in de opleidingen in de financieringsgroep A progressief te verhogen met 5% (van 1.00 tot 1.05) en de bijkomende OBE's te financieren aan de gemiddelde kostprijs 2000 van een OBE (i.e. 226.000 BEF).

Voor de correctie voor de verschillen in financiering tussen studierichtingen worden jaarlijks volgende bedragen uit de universitaire herstructureringsmiddelen aangewend:

- 2001: 34 miljoen Belgische frank;
- 2002: 60 miljoen Belgische frank;
- 2003: 85 miljoen Belgische frank;

- 2004: 96,1 miljoen Belgische frank.

In de tabel 6.9 geeft voor de verschillende instellingen een overzicht van de verdeling van de bijkomende middelen die in de periode 2001-2004 jaarlijks worden toegekend voor de gedeeltelijke correctie van de verschillen in de financiering tussen studierichtingen.

	correctie	%aandeel	2001	2002	2003	2004
KULeuven						
VUB	42,6	44,3	15,1	26,6	37,7	42,6
RUCA						
UIA						
UFSIA	35,8	37,3	12,7	22,4	31,7	35,8
LUC	13,4	13,9	4,7	8,3	11,8	13,4
KUBrusseel	4,3	4,5	1,5	2,7	3,8	4,3
RUG						
Totaal	96,1	100	34	60	85	96,1

Tabel 6.9 Correctie gewicht groep A-opleidingen

- *Correctie voor de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen*

De middelen die worden toegekend om de uitgaven te dekken die voortvloeien uit de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen en lasten, met inbegrip van het door de instellingen gefinancierd aanvullend pensioen, teneinde een gelijkwaardig geldelijk statuut te verzekeren als voor de Vlaamse universiteiten andere dan die vermeld in artikel 3, 4°, a) en 5° van het universiteitendecreet blijken niet te volstaan. Het College van de commissarissen van de Vlaamse regering bij de universiteiten heeft hierover een analyse uitgevoerd. In essentie heeft het college in samenspraak met de universiteiten een methodiek uitgewerkt voor de verdeling van de noodzakelijke bijkomende middelen ter compensatie van de hogere RSZ-premies van de privaatrechtelijke instellingen en de publiekrechtelijke instellingen UIA en LUC en van de kosten van de privaatrechtelijke instellingen om voor het ATP-personeel een gelijkwaardige pensioenregeling te garanderen.

Er werden afspraken gemaakt over de hoogte van het verschil van RSZ-premies en over de loonmassa waarop die hogere premies dienen toegepast te worden. Er werd uitgegaan van drie categorieën : vast ZAP, AAP en ATP. Voor de categorie vast ZAP bedraagt het verschil 1.45%; voor de categorie AAP bedraagt het verschil 7.89% en voor de categorie ATP bedraagt het verschil 18.21%. Voor het LUC en de UIA bedraagt het verschil voor alle categorieën 1.45%. Als loonmassa werd uitgegaan van de gemiddelde loonmassa van de drie voorbije jaren 1997, 1998 en 1999 van elk van de drie categorieën. De loonmassa bevat

de salarissen en de rechtstreekse sociale voordelen. Wat de groepsverzekering betreft wordt uitgegaan van een vast percentage met name 9.12% op de loonmassa van het ATP op de afdeling Werking. Dit percentage is gebaseerd op de premies met uitsluiting van de afkoopsommen. Opgemerkt dient te worden dat de afkoopsommen belangrijke bedragen vertegenwoordigen die de betrokken instellingen dienen te dragen. In deze beperkte analyse werd hiermee geen rekening gehouden. Dit probleem zal het voorwerp uitmaken van verdere analyses.

Om deze tekorten gedeeltelijk weg te werken worden tijdens de overgangperiode 2001-2004 uit het universitair herstructureringsfonds voor de Vlaamse universiteiten andere dan die vermeld in artikel 3, 4°, a) en 5° volgende jaarlijkse bedragen uitgetrokken:

- 2001 : 50 miljoen Belgische frank;
- 2002 : 100 miljoen Belgische frank;
- 2003 : 225 miljoen Belgische frank;
- 2004 : 300 miljoen Belgische frank.

Tabel 6.10 geeft de verdeling per jaar van de deze middelen over de universiteiten.

	2001	2002	2003	2004	Totaal
KUL	35,7	71,3	160,4	213,9	481,3
VUB	10,8	21,6	48,6	64,8	145,8
RUGA	0	0	0	0	0
UIA	0,2	0,4	0,8	1,1	2,5
UFSIA	2,5	5	11,2	14,9	33,6
LUC	0,2	0,4	0,8	1	2,4
KUB	0,7	1,4	3,1	4,2	9,4
RUG	0	0	0	0	0
Totaal	50,1	100,1	224,9	299,9	675

Tabel 6.10 Verdeling van de bijkomende middelen wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen (mio BEF)

De in tabel 6.10 opgenomen bedragen werden niet opgenomen in de in artikel 4,§3. van het ontwerp van decreet vermeld bijkomend bijdrag. Omdat deze middelen geen werkingmiddelen in de stricte betekenis zijn, werden zij toegevoegd aan het gewijzigde artikel 136 (artikel 6, §2. Van het ontwerp van decreet).

- *De versterking van de basisfinanciering van de universiteiten (in het bijzonder voor investeringen)*

Sedert de invoering van het universiteitendecreet van 1991, zijn de investeringskosten van de universiteiten sterk toegenomen, vooral wegens

- de grote expansie van de onderzoeksactiviteiten die worden gefinancierd met publieke middelen,
- de toename van de noodzakelijke collectieve ICT infrastructuur,
- uitgaven die voortvloeien uit strengere milieu-normen inzake afvalwater (zuiverings- en rioolsystemen), het verwerken/recycleren van afvalstoffen en het aanpassen aan biotechnologische vereisten. Ook deze uitgaven zijn grotendeels een gevolg van onderzoeksactiviteiten.

Tijdens de overgangsfase 2001-2004 wordt voorgesteld cumulatief elk jaar een bijkomend bedrag van 100 miljoen frank uit de universitaire herstructureringsmiddelen toe te kennen aan de Vlaamse universiteiten. Deze middelen zijn in de eerste plaats bestemd voor investeringen. Teneinde de autonomie van de instellingen niet in te perken, worden deze middelen aan de werkingstoelagen toegevoegd. De mogelijkheid om werkingmiddelen te gebruiken voor onroerende investeringen blijft immers behouden.

In het kader van het uitwerken van een nieuw financieringsmodel voor de universiteiten zal ook voor de investeringen inzake onderzoek en onderwijs objectieve criteria moeten worden ontwikkeld.

Voor de jaren 2001 tot en met 2004 worden jaarlijks de volgende bedragen uit de universitaire herstructureringsmiddelen hiervoor aangewend:

- 2001: 100 miljoen Belgische frank;
- 2002: 200 miljoen Belgische frank;
- 2003: 300 miljoen Belgische frank;
- 2004: 400 miljoen Belgische frank.

De onder deze rubriek toegekende middelen worden tussen de universiteiten verdeeld op basis van procentuele verdeling van het forfaitair historisch bedrag WAO 2001 (cfr. tabel 6.3).

Tabel 6.11 geeft voor de jaren 2001 t.e.m. 2004 voor elke instelling de verdeling van deze middelen.

	WAO 2001	%aandeel	2001	2002	2003	2004
KULeuven*	7664,4	38,1	38,1	76,2	114,3	152,4
VUB	2672,7	13,3	13,3	26,6	39,9	53,2
RUCA	881,9	4,4	4,4	8,8	13,2	17,6
UIA	1133,2	5,6	5,6	11,2	16,8	22,4
UFSIA	857,8	4,3	4,3	8,6	12,9	17,2
LUC	694,1	3,5	3,5	7	10,5	14
KUBrussel	177,5	0,9	0,9	1,8	2,7	3,6
RUG	6005,2	29,9	29,9	59,8	89,7	119,6
Totaal	20086,8	100	100	200	300	400

miv. Huisarts 2001

*OBE 1/2/1999 en WAO

2000*1,2%

Tabel 6.11 Verdeling van de bijkomende investeringsmiddelen 2001/2004 (mio BEF)

f) In het model worden de universitaire herstructureringsmiddelen gevoed met de voorafnamen op de forfaitaire historische bedragen en met bijkomende middelen. Jaarlijks wordt cumulatief van het globale forfaitaire historische bedrag 250 miljoen Belgische frank overgedragen naar de universitaire herstructureringsmiddelen. Daarnaast ontvangt elke instelling op basis van de verschillende correcties die hierboven zijn aangegeven bijkomende middelen.

Tabel 6.12 geeft voor elke instelling enerzijds het gecumuleerd bedrag dat over de periode 2001-2004 wordt afgenomen van het forfaitaire historisch bedrag als bijdrage aan de universitaire herstructureringsmiddelen en anderzijds het globale bedrag dat in dezelfde periode aan deze instelling wordt toegekend op basis van de verschillende correcties die worden doorgevoerd.

	WAO 2001	%aandeel	globale voorafname	extra toelagen	verschil
KUL*	7664,4	38,1	952,6	1246,6	294
VUB	2672,7	13,3	332,6	400,8	68,2
RUCA	881,9	4,4	110	80,8	29,2
UIA	1133,2	5,6	140	58,5	81,5
UFSIA	857,8	4,3	107,6	179,2	71,6
LUC	694,1	3,5	87,6	75,6	-12
KUB	177,5	0,9	22,6	30,7	8,1
RUG	6005,2	29,9	747,6	1635,7	888,1
Totaal	20086,8	100	2500		

miv. Huisarts 2001

*OBE 1999 WAO

2000*1,2%

Tabel 6.12 Compensatie minderontvangsten UIA, RUCA en LUC (mio BEF)

Uit tabel 6.12 blijkt dat de Universitaire Instelling Antwerpen, het Universitair Centrum Antwerpen en het Limburgs Universitair Centrum globaal

meer bijdragen aan de universitaire herstructureringsmiddelen dan aan elk van deze drie instellingen wordt toegekend op basis van de verschillende correcties die worden doorgevoerd. Er wordt geopteerd om dit tekort te compenseren teneinde deze instellingen te laten beschikken over minstens de middelen die zij zouden bekomen hebben op basis van de huidige regelgeving. Een vermindering van de werkingstoelagen zou immers geen stimulans zijn voor de uitbouw van de Confederale Universiteit Antwerpen en voor de oprichting van de transnationale Universiteit Limburg door het Limburgs Universitair Centrum en de Universiteit Maastricht.

Tabel 6.13 geeft voor deze drie universiteiten in de overgangperiode 2001-2004 jaarlijks voorziene compensatiebedragen.

	2001	2002	2003	2004	Totaal
UIA	8,2	16,4	24,4	32,5	81,5
RUCA	1,3	5,3	9,1	13,5	29,2
LUC	0,4	1,8	3,2	6,6	12,0
Totaal	9,9	23,5	36,7	52,6	122,7

Tabel 6.13: Verdeling van de compensatiebedragen (mio BEF)

OVERZICHT

In tabel 6.14 wordt per jaar en per rubriek voor elke universiteit een overzicht gegeven van de bijkomende middelen die deze instelling uit de universitaire herstructureringsmiddelen ontvangt. Daarnaast wordt per jaar vermeldt hoeveel elke universiteit bijdraagt aan deze herstructureringsmiddelen onder de vorm van voorafnamen. Zoals blijkt uit tabel 6.14, ontvangt geen enkele instelling in geen enkel van de jaren uit de overgangperiode minder dan dat haar forfaitair historisch bedrag vermeld in tabel 6.2.

		x		y							
	1°OBE	2°OBE	Gewicht A	Bijk. Inves.	compe.	art. 136	Totaal	voorafn.	x-y		
KUL	2001	5,8	0	12,7	14,3	9,5	41,8	2,7	44,5	35,8	8,7
	2002	7,9	0	22,4	28,6	21,7	80,6	5,4	86	71,5	14,5
	2003	10,7	0	31,7	42,9	33,5	118,8	12	130,8	107,3	23,5
	2004	12,9	0	35,8	57,2	46	151,9	16	167,9	143	24,9
Tot.		36,8	0	102,6	143	110,7	393,1	36,1	429,2	357,6	71,6
UUA	2001	0	0	0	5,6	8,2	0,2		14		0
	2002	0	0	0	11,2	16,4	0,4		28		0
	2003	0	0	0	16,8	24,4	0,8		42		0
	2004	0	0	0	22,4	32,5	1,1		56		0
Tot.		0	0	0	56	81,5	2,5	140	140		0
UFSIA	2001	0	0	0	0	0	0		10,8		8,7
	2002	0	0	0	0	0	0		21,5		14,5
	2003	0	0	0	0	0	0		32,3		23,5
	2004	0	0	0	0	0	0		43		24,9
Tot.		0	0	0	0	0	0		107,6		71,6
UA	2001	5,3	0	12,7	14,3	9,5	41,8	2,7	44,5	35,8	8,7
	2002	7,9	0	22,4	28,6	21,7	80,6	5,4	86	71,5	14,5
	2003	10,7	0	31,7	42,9	33,5	118,8	12	130,8	107,3	23,5
	2004	12,9	0	35,8	57,2	46	151,9	16	167,9	143	24,9
Tot.		36,8	0	102,6	143	110,7	393,1	36,1	429,2	357,6	71,6
LUC	2001	0	0	4,7	3,5	0,4	8,6	0,2	8,8	8,8	0
	2002	0	0	8,3	7	1,8	17,1	0,4	17,5	17,5	0
	2003	0	0	11,8	10,5	3,2	25,5	0,8	26,3	26,3	0
	2004	0	0	13,4	14	6,6	34	1	35	35	0
Tot.		0	0	38,2	35	12	85,2	2,4	87,6	87,6	0
KUB	2001	0	0	1,5	0,9	0	2,4	0,7	3,1	2,3	0,8
	2002	0	0	2,7	1,8	0	4,5	1,4	5,9	4,5	1,4
	2003	0	0	3,8	2,7	0	6,5	3,1	9,6	6,8	2,8
	2004	0	0	4,3	3,6	0	7,9	4,2	12,1	9	3,1
Tot.		0	0	12,3	9	0	21,3	9,4	30,7	22,6	8,1
RUG	2001	144,1	40	0	29,9	0	214	0	214	74,8	139,2
	2002	214,4	80	0	59,8	0	354,2	0	354,2	149,5	204,7
	2003	288,2	100	0	89,7	0	477,9	0	477,9	224,3	253,6
	2004	350	120	0	119,6	0	589,6	0	589,6	299	290,6
Tot.		996,7	340	0	299	0	1635,7	0	1635,7	747,6	888,1

Tabel 6.14 Overzichtstabel per rubriek en per jaar van de bijkomende middelen toegekend uit het universitair herstructureringsfonds (in mio BEF) en van de bijdragen van de universiteiten hieraan.

g) In §4. is de financiering van de voortgezette academische opleidingen opgenomen. Hierbij wordt de bestaande regelgeving overgenomen. Bij de uitwerking van het financieringsmodel dat vanaf 2005 in voege dient te treden, zal onderzocht worden in welke mate het noodzakelijk is voor de

verdere uitbouw van een kwalitatief hoogstaand voortgezet academisch onderwijs, een aanpassing aan deze regelgeving door te voeren.

h) In §5. zijn de herstructureringsmiddelen opgenomen die beschikbaar zijn om op basis van convenanten te worden toegekend.

In de tabel 6.15 worden de middelen berekend die in de periode 2001-2004 beschikbaar zijn om op basis van convenanten te worden toegekend.

	2001	2002	2003	2004
Voorafname	250	500	750	1000
	bijkomende werkingsmiddelen			
KUL*	129,4	230,2	385,8	501,2
VUB	39,2	74,8	126,2	160,6
RUCA	11	22	33	44
UIA	14	28	42	56
UFSIA	19,5	36	55,8	67,9
LUC	8,8	17,5	26,3	35
KUB	3,1	5,9	9,6	12,1
RUG	214	354,2	477,9	589,6
Totaal bijkomende Middelen	439	768,6	1156,6	1466,4
Totaal voorzien	500	1000	1500	2000
Convenanten	61	231,4	343,4	538,6

a

b

b-a

Tabel 6.15 Overzicht de middelen die per jaar beschikbaar zijn voor convenanten (mio BEF)

i) De in het decreet vermelde bedragen worden vanaf 2002 geïndexeerd aan de hand van de in §6. opgenomen formule.

Art. 7

Dit artikel legt het algemeen kader vast voor de aanwending van de in artikel 130, §5. opgenomen middelen. Deze middelen moeten aangewend worden voor het bekostigen van nieuwe opleidingen, voor het dekken van kosten die gepaard gaan met de optimalisering van het onderwijsaanbod, voor onderwijsvernieuwing, voor het ontwikkelen van elektronische leeromgevingen en van studie- en leermateriaal voor afstandsonderwijs en voor de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

Deze middelen zullen worden toegekend door middelen van convenanten; de universiteiten of consortia van universiteiten sluiten met de overheid resultaatsverbintenissen af.

Het is de bedoeling dat de universiteit(en) voor het realiseren van de eerder vermelde doelstellingen op basis van oproepen lastenboeken indienen waarin de te bereiken resultaten, de bijhorende timing en noodzakelijke

financiële middelen duidelijk worden aangegeven. Tevens dient te worden aangegeven welk bedrag wordt gevraagd uit de middelen die beschikbaar zijn voor convenanten en welke andere middelen (onder meer afkomstig uit de eigen werkingstoelagen) voor de realisatie van een initiatief beschikbaar zijn. Op basis van de ingediende lastenboeken en de voor het afsluiten van convenanten beschikbare middelen selecteert de Vlaamse regering - aan de hand van in het kader van oproep bekendgemaakte criteria - de voorstellen die het meest bijdragen tot de realisatie van in de §§ 2 en 3 vastgelegde doelstellingen. Vervolgens sluit de Vlaamse regering met de betrokken universiteiten convenanten af waarin onder meer de te realiseren doelstellingen, de tijdsplanning en de financiering duidelijk worden vastgelegd evenals de criteria die zullen worden gebruikt bij het beoordelen van de resultaten. Het beschikbaar stellen van de in een convenant voorziene middelen is afhankelijk van de realisatie van de vooropgestelde doelstellingen. Afhankelijk van de gerealiseerde doelstelling kunnen de toegekende middelen een tijdelijk of een permanent karakter hebben.

Alhoewel de middelen beschikbaar voor convenanten beperkt zijn in verhouding tot het vast bedrag dat aan de universiteiten wordt toegekend, zullen, zoals aangegeven, deze worden gebruikt om een waaiër initiatieven te financieren. Het algemeen kader voor elk van deze initiatieven dient - in overleg met de universiteiten - verder te worden uitgewerkt. Het is niet gewenst de criteria die zullen worden gebruikt bij de beoordeling van de ingediende voorstellen vast te leggen in een decreet. Dit kan immers snel leiden tot een te star kader dat het dynamisch beleid nodig om het onderwijsaanbod te optimaliseren en de kwaliteit ervan te verbeteren, belemmert.

Zowel bij de beoordeling van de ingediende voorstellen als bij de (tussentijdse) beoordeling van de bereikte resultaten zal de Vlaamse regering beroep doen op onafhankelijke en bij voorkeur buitenlandse deskundigen inzake hoger onderwijsbeleid.

In afwachting van de decretale herziening van de universitaire financiering is in de Uitgavenbegroting 2001 van de Vlaamse Gemeenschap het bedrag 383 miljoen frank ingeschreven op de BA 12.26 van het programma 71.2 dat nodig is om het nieuwe financieringsmodel op te starten. Na goedkeuring van de decretale aanpassing van de universitaire financiering zal dit bedrag worden verdeeld zoals bepaald in §§ 2, 3 en 5 van artikel 130.

De betalingen door de Vlaamse overheid in het kader van de af te sluiten convenanten zullen in het eerste gedeelte van de overgangsperiode 2001-2004 ongetwijfeld trager verlopen dan de middelen die hiervoor beschikbaar komen op basis van het schema vastgelegd in artikel 130 §5. Er dient rekening te worden gehouden met een opstartperiode: na goedkeuring van de decretale basis door het Vlaams parlement, dient eerst in uitvoering van §4 van dit artikel de Vlaamse regering het reglementair kader voor het gebruik van convenanten vast te leggen en vervolgens de procedure op te starten (vastleggen van de kalender van de oproepen om voorstellen in te dienen, publicatie van de eerste oproep, selectie,...). Daarom zal bij de begrotingsaanpassing 2001 een begrotingsfonds worden opgericht waarop de voor de convenanten voorziene bedragen worden ingeschreven. Dit laat een soepel beheer van deze middelen toe.

De middelen voor de convenanten opgenomen in artikel 130 §5 die eind 2004 niet zijn bestemd, worden geannuleerd. Deze regeling dient als bijkomende stimulans voor de universiteiten om van de optimalisatie en de kwaliteitsverbetering van het onderwijs een topprioriteit te maken.

Zoals aangegeven in §2,2° kunnen de middelen voorzien voor convenanten worden gebruikt voor de financiering van nieuwe opleidingen en initiatieven inzake onderwijs optimalisatie die zijn ingegaan op 1 september 2000. Dit is onder meer nodig voor de financiering van de licenties biomedische wetenschappen en communicatiewetenschappen die de Universiteit Antwerpen in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 17 juli 2000 inricht vanaf het academiejaar 2000-2001. Het gaat hier om een uitbreiding van het onderwijsaanbod van deze instelling en niet om een omruiloperatie. Aangezien in gewijzigde artikel 130 de werkingstoelagen worden vastgelegd voor de periode 2001-2004 en hierbij nog geen rekening is gehouden met deze beslissing en de daaruit voortvloeiende financiële implicaties, zal voor de financiering van deze licentie jaren gewerkt worden met convenanten.

Om de innovatie in het hoger onderwijs te stimuleren beschikt de Vlaamse regering momenteel over een beperkt financieringskanaal (BA 4011, progr.33.3), waarmee kortlopende projecten worden gefinancierd. Er zal worden onderzocht in welke mate het niet wenselijk is het gedeelte van deze middelen die thans aan de universiteiten worden toegekend, toe te voegen aan de middelen beschikbaar voor convenanten. Eén van de doelstellingen vastgelegd in §3 is immers onderwijs vernieuwing. Ook de middelen voor financiering voor de studiecentra Open Hoger Onderwijs (BA 4010, progr. 33.3), waarvoor tot op heden een decretale basis ontbreekt, komen hiervoor in aanmerking. Er zal hierover een beslissing worden genomen nadat er meer

duidelijkheid is over de in uitvoering zijnde reorganisatie van de Nederlandse Open Universiteit en de mogelijkheden voor samenwerking met deze instelling.

Art. 8.

Dit artikel bevat opheffingsbepalingen.

Art. 9.

In dit artikel worden voor de periode 2001 tot en met 2004 de middelen ingeschreven voor de universiteiten vermeld in artikel 3, 1°, 2°, 3°, 4° b) en c) en 6° om de uitgaven te dekken die voortvloeien uit de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen en lasten, met inbegrip van het door de instellingen gefinancierd aanvullend pensioen, teneinde een gelijkwaardig geldelijk statuut te verzekeren als voor de universiteiten vermeld in artikel 3, 4° , a) en 5°.

Zoals uiteengezet in de toelichting bij artikel 130 §3 volstaan deze middelen niet. Daarom wordt vanuit de universitaire herstructureringsmiddelen aan de hierboven vermelde universiteiten vermeld in artikel 3, 1°, 2°, 3°, 4° b) en c) en 6° bijkomende middelen toegekend (cfr. Toelichting bij artikel 4).

Afdeling 2. Financiering van de investeringen van de universiteiten

Art. 10.

Zoals voor de werkingstoelagen wordt geopteerd om in de overgangperiode 2001-2004 de investeringskredieten studentonafhankelijk te maken. In de loop van de overgangperiode zal een analyse worden gemaakt van de investeringsbehoeften van de universiteiten en van mogelijke criteria om middelen toe te kennen.

In §1 worden voor de periode 2001 tot en met 2004 de basisbedragen voor de investeringskredieten vastgelegd.

Zoals voor de werkingstoelagen, worden in uitvoering onder meer van het regeerakkoord bij de invoering van het nieuwe financieringsmodel de investeringsuitkeringen voor de drie Antwerpse universiteiten aan de Universiteit Antwerpen toegekend. Overeenkomstig artikel 22 van het decreet

van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen, stelt de Universiteit Antwerpen deze financiële middelen ter beschikking van de in het artikel 3 van hetzelfde decreet vermelde instellingen.

In §2. is de indexeringsformule vastgelegd.

Afdeling 3. Sociale voorzieningen voor studenten

Art. 11

Dit artikel is noodzakelijk omdat door de mogelijkheden geschapen door toevoeging van het tweede lid aan artikel 35 en het derde lid aan artikel 36 door het 'Ensor-decreet' van 20 oktober 2000 in verband met de gecombineerde inschrijving voor twee opeenvolgende studiejaren een aantal financierbare eenheden voor de betoelaging van de sociale voorzieningen voor de studenten dreigen verloren te gaan.

HOOFDSTUK V - Bijzondere Universitaire Instituten

Art. 12.

Bij decreet van 2001 houdende een aanpassing van de regelgeving betreffende het tertiair onderwijs werd de erkenning van (intra)universitaire instituten geregeld, die door hun werking reeds van een internationale erkenning en zichtbaarheid genieten, en via de hierbij verleende erkenning hun interuniversitaire samenwerking en internationale uitstraling kunnen versterken.

Binnen de Universiteit Antwerpen is in artikel 169quater van het decreet zulke erkenning verleend aan het IOB.

De wijzigingen van dit artikel betreffen de erkenning van een Instituut voor Europese Studies (IES) aan de Vrije Universiteit Brussel.

De Vrije Universiteit Brussel biedt in de schoot van zijn rechtenfaculteit onder de benaming PILC (program on international legal cooperation) sinds 1970, aan streng geselecteerde hoofdzakelijk buitenlandse studenten waaronder meer dan 50% niet EU-onderdanen, een Master-studie aan met erkende internationale reputatie en uitstraling, op het domein van internationaal, vergelijkend en Europees recht. Het toenemend belang van de Europese Unie in de mondiale samenleving heeft de VUB ertoe gebracht de activiteiten in het PILC met de verwante klassieke voortgezette opleidingen in Europees Recht, met het oog op verdere uitbouw van een sterkere

onderzoeksactiviteit die ten goede moet komen van het PILC-onderricht, onder te brengen in een Instituut voor Europese Studies, dat ruime samenwerking met binnenlandse en buitenlandse instellingen voor academisch onderwijs en met internationale instellingen, zoals de reeds bestaande relaties met de Europese Commissie, beoogt en uitwerkt.

Bovendien biedt uitbouw en hanteren van virtuele onderzoeks- en onderwijsplatformen uitzicht op een bijzondere internationale positionering van dit Instituut.

De beginselen die de werking van het IES beheersen stemmen grotendeels overeen met deze die op het IOB van toepassing zijn.

De aanpassing voorziet in de nodige autonomie van het Instituut bij het voeren van haar personeelsbeleid, dat mikt op een internationaal korps van hooggespecialiseerde vorsers en lesgevers, zonder dat evenwel deze autonomie nadelige effecten zou sorteren voor de personeelsformatie en bezettingsgraad van de initiërende universiteit.

Behalve de erkenning van het IES bevat dit artikel ook enkele correcties om het geheel leesbaar te maken.

HOOFDSTUK VI - Toezicht op de universiteiten

De wijzigingen in dit hoofdstuk houden verband met de actualisering, de verfijning en de verduidelijking van de bestaande toezichtsregeling op de Vlaamse universiteiten.

Ter bevestiging van de autonomie van de Vlaamse universiteiten is expliciet verduidelijkt dat de controlebevoegdheden van de commissarissen van de Vlaamse regering niet slaan op de opportuniteit van de beleidsbeslissingen van de universiteitsbesturen. Zij hebben een louter wettigheidstoezicht en waken namens de Vlaamse regering over het financieel evenwicht van de Vlaamse universiteiten. Mede door een verdere uitbouw van het collegiale karakter van het toezicht door een versterking van de werking van het college van commissarissen, wordt de efficiëntie van de controlefunctie verder verbeterd.

Bovendien passen deze wijzigingen, overeenkomstig de afspraken in het regeerakkoord, in het kader van de verdere harmonisering van de regelgeving van de universiteiten en de hogescholen.

Deze aanpassingen aan de regelgeving inzake het toezicht op de universiteiten zijn beperkt. Er wordt geopteerd voor een parallelle behandeling in een volgend decreet van de noodzakelijke en diepgaande hervorming van het toezicht op de hogescholen en universiteiten. Immers de

voortschrijdende contractualisering van de relatie tussen deze instellingen en de Vlaamse overheid vraagt een diepgaande bezinning over de vorm en de invulling van het toezicht. De transnationale Universiteit Limburg zou ook hier als voorbeeldfunctie kunnen hebben.

Art. 13.

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse regering bij de Vlaamse universiteiten een commissaris benoemt, hierbij kan een commissaris worden aangesteld bij meer dan één universiteit.

Art. 14.

In dit artikel is in grote mate een kopie van de bestaande regeling. De commissarissen van de Vlaamse regering bij de universiteiten vormen samen een college dat door de Vlaamse regering met bijzondere opdrachten kan worden belast.

De andere bepalingen vullen de rol in van de voorzitter van het college en en regelen de vertegenwoordiging van het departement onderwijs in het college.

Gelet op het toenemend belang van het college van commissarissen bij het toezicht op de universiteiten, wordt de bestaande regeling in verband met het voorzitterschap decretaal vastgelegd: de duur van het voorzitterschap van het college bedraagt twee jaar en aan eenzelfde commissaris kunnen geen opeenvolgende mandaten van voorzitter worden toegekend.

Art. 15.

Dit artikel bepaalt de controleopdracht van de commissarissen, met name toezien op de wettigheid van alle handelingen van de universiteiten en het bewaken van het financieel evenwicht van de instellingen. Daarbij is duidelijk gesteld dat er geen opportuniteitscontrole van beleidsbeslissingen kan gebeuren. Dit artikel beoogt een evenwicht tussen enerzijds de noodzaak het financieel evenwicht te vrijwaren en de wettelijkheid van de beslissingen te verzekeren en anderzijds de maximale autonomie van de instellingen inzake beleid en beheer.

Naar analogie met de toezichtsregeling van de hogescholen zal de Vlaamse regering een lijst met de controletaken vaststellen.

De expliciete opname van het verbod voor de commissarissen om over de opportuniteit van beleidsbeslissingen te oordelen kan evenwel niet inhouden dat ze niet kunnen wijzen op het gevaar dat beslissingen alhoewel ze niet strijdig zijn met het bij wet of decreet bepaalde en venmin het financieel evenwicht van de instelling onmiddellijk in gevaar brengen, dit op middellange of lange termijn wel kunnen. Bij het vastleggen van de lijst met de controletaken, dient dit deze opdracht te worden ingeschreven.

Art. 16.

De bestaande regelgeving wordt verduidelijkt, in de zin dat de universiteitsbesturen of de gedelegeerde organen zijn verplicht om de commissaris te horen met betrekking tot alle punten die tot zijn bevoegdheid behoren, zoals bepaald in artikel 174. Hiermee wordt duidelijk aangegeven dat de commissarissen slechts kunnen tussenkomen in aangelegenheden die betrekking hebben op de wettelijkheid van beslissingen of beslissingen die het financieel evenwicht van de instelling in gevaar brengt.

Art. 17.

Dit artikel bevat de opheffing van artikel 176 van het decreet. Daarmee wordt de visumbevoegdheid van de commissaris voor alle aankopen van goederen en diensten van meer dan 1.250.000 frank opgeheven. Deze formaliteit is nooit opgenomen geworden in het hogescholendecreet. Er is geen enkele objectieve verklaring voor deze strengere controleverplichting. Door deze opheffing wordt het universiteitendecreet op dit vlak geharmoniseerd met het hogescholendecreet.

HOOFDSTUK VII - Bepalingen betreffende het Universitair Ziekenhuis Gent

Art. 18.

Het oogmerk van deze wijziging is een juridisch kader te creëren dat toelaat om aan het Universitair Ziekenhuis Gent een kinderdagverblijf voor de personeelsleden op te richten onder de vorm van een v.z.w..

De organisatie, de werking en het beheer van het Universitair Ziekenhuis Gent zijn, op dit ogenblik, geregeld in een genummerd koninklijk besluit.

Deze regeling laat het oprichten van een v.z.w. niet toe. Het bestaande reglementaire kader moet dus aangepast worden. Het nieuwe juridische kader voor de v.z.w. kan het best toegevoegd worden aan de bestaande reglementering.

Door het kinderdagverblijf onder te brengen in een v.z.w. voldoet de structuur aan de subsidiëringvereisten van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).

Het Universitair Ziekenhuis Gent heeft niet de voor de subsidiëring vereiste rechtsvorm.

Het toezicht gebeurt door de commissaris van de Vlaamse regering bij het Universitair Ziekenhuis Gent. De bevoegdheden van de commissaris worden vastgesteld naar analogie van de bestaande regeling van de controle van sommige instellingen van openbaar nut.

Art. 19.

Deze toevoeging maakt de overdracht van de door de Vlaamse Gemeenschap aan het Universitair Ziekenhuis Gent ter beschikking gestelde gronden aan de Universiteit Gent voor de verrichten van academische onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening mogelijk.

Met het oog op het opstarten van een Medical Research Building door de Universiteit Gent wil het Universitair Ziekenhuis Gent een perceel van de gronden die de Vlaamse Gemeenschap haar ter beschikking stelt, overdragen aan de Universiteit. De Universiteit Gent treedt op als bouwheer en zal alle lasten en kosten die daarmee gepaard gaan dragen.

Om deze overdracht te concretiseren, om de wederzijdse rechten en plichten te bepalen en om een regeling te treffen omtrent de juridische gevolgen van deze overdracht, moet er een overeenkomst worden afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Universitair Ziekenhuis Gent en de Universiteit Gent.

Tot slot wordt, met het oog op het creëren van een zekerheid omtrent het eigendomsrecht van de op te richten gebouwen, ingestemd om afstand van het recht van natrekking te doen. Door het afstand van het recht van natrekking ontstaat automatisch een recht van opstal, voor de duur van maximaal 50 jaar.

Art. 20.

Deze wijziging heeft in de eerste plaats als doel de bestaande regelgeving te vereenvoudigen en te coördineren. De bepalingen die terzake waren opgenomen in het decreet van 25 juni 1992 houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992, zoals gewijzigd, worden toegevoegd aan

het koninklijk besluit nr. 542 van 31 maart 1987. Bovendien wordt in de bestaande tekst een wijziging doorgevoerd die een eind moet maken aan een langdurige onzekerheid: het procentuele aandeel waarnaar in 1° van het tweede lid werd verwezen wordt vervangen door een forfaitair bedrag van 140 miljoen van de toelage in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1991 met betrekking tot de exploitatie van het Universitair Ziekenhuis Gent. Dit bedrag kan door de Vlaamse regering worden gewijzigd. Tenslotte wordt ook uitdrukkelijk opgenomen dat het Universitair Ziekenhuis Gent de individuele verrichtingen op het investeringsfonds boekhoudkundig moet verwerken in haar jaarrekeningen. Overeenkomstig artikel 19, §5, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekeningen van ondernemingen moeten voorzieningen worden gevormd met het oog op grote herstellings- en onderhoudskosten. Al deze verrichtingen kunnen niet opgenomen worden in de balans en de resultatenrekening van de jaarrekening. Om die redenen moeten deze verrichtingen, minstens in een toelichting, bij de jaarrekeningen opgenomen worden.

Art. 21 tot en met 23.

Met de toevoeging van de artikelen 13bis, 13ter en 13quater wordt een coördinatie en vereenvoudiging van dit koninklijk besluit en de artikelen 75, 76 en 77 van het decreet van 25 juni 1992 houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992, zoals gewijzigd bij decreet van 21 december 1994, beoogd.

Deze artikelen zijn de loutere reproductie van de inhoud van het decreet van 25 juni 1992, zoals gewijzigd.

Artikel 13bis, beoogt de huidige omslachtige vastleggings- en betalingsprocedure te vereenvoudigen

HOOFDSTUK VIII - Inwerkingtreding

Art. 24.

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de verschillende artikelen.

De artikelen met betrekking tot de herziening van de financiering van de universiteiten treden in werking op 1 januari 2000. De Vlaamse regering heeft in uitvoering van het regeerakkoord in juli 2000 principieel de krachtlijnen van de herziening van de financiering van de universiteiten goedgekeurd. Vervolgens werden de bijkomende middelen die nodig voor dit jaar ingeschreven in de uitgavenbegroting 2001 van de Vlaamse Gemeenschap en deze voor de volgende jaren in de meerjarenbegrotingen. Dit vormt het

financieel kader voor de herziening van de regelgeving inzake de financiering van de Vlaamse universiteiten. Het regeerakkoord maakt van de versterking van de basisfinanciering een prioriteit omdat dit een nodige voorwaarde is enerzijds voor de optimalisatie van de universitaire ruimte Vlaanderen en anderzijds voor het herstel van evenwicht tussen de basisfinanciering en de contractuele (onderzoeks)financiering. Het is daarom belangrijk dat deze nieuwe regeling zo snel mogelijk van start gaat. Bovendien zijn de effecten van de invoering van het nieuw financieringssysteem in 2001 eerder beperkt, zodat de universiteiten hierop kunnen anticiperen.

De overige artikelen treden in werking op 1 januari 2002.

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

SEC XVIII

12AA-U-01-0405

vragen naar / e-mail

telefoonnummer

datum

Lutgart De Buel
Lutgart.debuel@azf.vlaanderen.be

02/553.50.13

22.05.2001

Betreft : Vergadering van 23 april 2001

Geachte,

Hierbij zend ik u een afschrift van de protocollen nrs. 163.174 en 163.176 overeenkomstig artikel 30 van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

Met de meeste hoogachting,

de voorzitter,
Patrick Dewael
Minister-president van de Vlaamse regering,
i.o. Lutgart De Buel
secretaris

uw kenmerk

ons kenmerk

bijlagen

SEC XVIII
12AA-U-01-0404

vragen naar / e-mail

telefoonnummer

datum

Lutgart De Buel
Lutgart.debuel@azf.vlaanderen.be

02/553.50.13

22.05.2001

Betreft : Vergadering van 23 april 2001

Geachte,

Hierbij zend ik u een afschrift van het protocol nr. 163.173 overeenkomstig artikel 30 van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel.

Met de meeste hoogachting,

de voorzitter,
Patrick Dewael
Minister-president van de Vlaamse regering,
i.o. Lutgart De Buel
secretaris